

KONJUNKTUR TENDENSENE

AUGUST 1980

STATISTISK SENTRALBYRÅ Dronningensgate 16. Postboks 8131 Dep. Oslo 1. Tlf. (02) 4138 20

INNHold

Konjunkturtendensene i utlandet

Sammenfatning
Storbritannia
Vest-Tyskland
Frankrike
Italia
Sverige
Sambandsstatene
Japan
Tabellvedlegg
Diagramvedlegg

Konjunkturtendensene i Norge

Sammenfatning
Industriproduksjon
Arbeidsmarked
Konsumetterspørse
Prisutvikling
Ordreutvikling
Utenriksøkonomi
Tabellvedlegg
Diagramvedlegg

KONJUNKTURTENDENSENE I AUGUST

I Vest-Europa er konjunktursvikten i de største landene nå markert mer fremtredende enn da juni-oversikten ble skrevet. Både i Vest-Tyskland og Italia har veksttakten i samlet produksjon og etterspørsel blitt tydelig svekket gjennom den senere tid. Tilbakeslaget i Storbritannia forsterker seg, med kraftig fall i industriproduksjonen og økende arbeidsløshet. I Frankrike øker samlet produksjon og etterspørsel trolig fortsatt bare svakt. For de små landene under ett regnet OECD i sin julirapport med en økning i volumet av bruttonasjonalproduktet på 1 3/4 prosent fra 1979 til 1980 mot 2,7 prosent fra 1978 til 1979. Veksttakten i volumet av bruttonasjonalproduktet varierer betydelig fra land til land. Blant de små landene venter OECD sterkest vekst for Finland (6 prosent) og Norge (4½ prosent), lavest vekst for Danmark (-½ prosent) og Nederland (1/4 prosent).

Blant etterspørselskomponentene viser den private konsumetterspørselen i flere av de store landene markert svakere utvikling nå enn bare for få måneder siden. Både i Vest-Tyskland og Italia er det nå tvilsomt om den private konsumetterspørselen er i vekst lenger. I Frankrike tiltar det private konsumet trolig bare svakt, mens det er i kraftig nedgang i Storbritannia. Investeringsetterspørselen endrer seg lite i Vest-Tyskland og er i kraftig nedgang i Storbritannia. Utenlandsetterspørselen gir fortsatt vekstimpulser i Vest-Tyskland, men i Italia endrer volumet av vareeksporten seg lite, og det er i nedgang i Frankrike og Storbritannia.

Prisstigningen er fortsatt høy. I april var konsumprisene for Vest-Europa under ett (veiet gjennomsnitt) 16,8 prosent høyere enn på samme tid i fjor. Gjennomsnittet blir dratt opp av den kraftige prisstigningen i Storbritannia og Italia (om lag 23 prosent i løpet av det siste året). Lavest har prisstigningen vært i Sveits (3,6 prosent), men også i Be-Ne-Lux landene, Østerrike og Vest-Tyskland har prisene økt moderat (om lag 7 prosent).

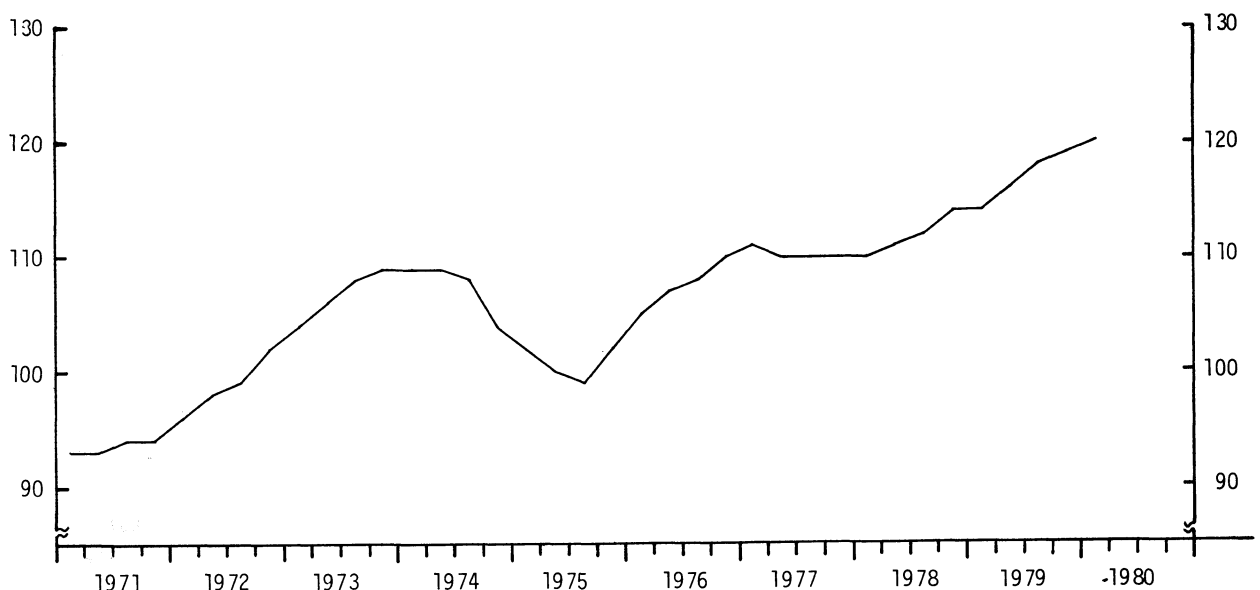
Arbeidsløsheten er fortsatt svært høy, og er i oppgang i Frankrike, Vest-Tyskland og Storbritannia.

I Sambandsstatene er konjunkturedgangen nå svært sterk. Innenlandsetterspørselen svikter kraftig. I 2. kvartal økte tallet på arbeidsløse med 1,5 millioner, til vel 8 millioner. Prisstigningen er høy, men stigningstakten har trolig begynt å avta.

I Japan overtar utenlandsetterspørselen i stadig sterkere grad som den dominerende drivkraft bak oppgangen. Men oppsvinget i eksportvolumet oppveier ikke fullt ut den avtakende veksten i innenlandsetterspørselen, slik at samlet produksjon og etterspørsel tiltar stadig svakere. Prisstigningen øker.

INDUSTRIPRODUKSJONEN I VEST-EUROPA

Sesongkorrigert. 1975=100

I S t o r b r i t a n n i a viser alle de viktigste etterspørselskomponentene svikt. Industriproduksjonen er i sterk nedgang, og arbeidsløsheten stiger. Både priser og lønninger øker kraftig og britisk industris internasjonale konkurransevne har blitt markert dårligere de to siste årene. Etter OECD's seneste offisielle prognoser ventes en nedgang i bruttonasjonalproduktet på 2 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra 2. halvår 1979 til 1. halvår 1980, og en nedgang på hele 4 1/2 prosent fra 1. til 2. halvår i år.

Industriproduksjonen passerte en konjunkturtopp rundt halvårsskiftet 1979 og har siden stort sett vært i nedgang. Fra desember-februar til mars-mai falt den sesongkorrigerede industriproduksjonsindeksen med hele 4,5 prosent (svarende til 17 prosent årlig rate). Nedgangen var i noen grad et resultat av streiken i stålindustrien. Men produksjonen i en rekke andre industrigrener gikk også ned; produksjonen i kjemisk industri var i mars-april 4,5 prosent lavere enn gjennomsnittet for 1979, mens produksjonen av tekstiler, lær og klær gikk ned med 11 prosent. Produksjonen i verkstedindustrien gikk samtidig ned med 2 prosent.

Tallet på arbeidsløse har vært i stadig sterk oppgang hittil i år. I juli var tallet på arbeidsløse 1,9 millioner, vel 430 000 flere enn i samme måned året før. Etter sesongkorrigerede oppgaver passerte arbeidsløshetsprosenten et bunnpunkt i fjor høst. I juli i år var den 6,6 mot 5,3 ett år tidligere og 5,5 ved årsskiftet 1979/80.

Investeringssetterspørselen endret seg gjennomgående lite i 1979 fram til årsskiftet, men har siden vært i nedgang. I februar-april var volumet av nye ordrer til verkstedindustrien fra innenlandske kunder 9 prosent (sesongkorrigert årlig rate) lavere enn i foregående tremånedersperiode. I sine seneste offisielle prognoser regner OECD med en volumnedgang i bruttoinvesteringene i fast realkapital på 9 prosent og 6 1/2 prosent fra henholdsvis 2. halvår 1979 til 1. halvår 1980 og 1. til 2. halvår 1980.

Detaljomssetningsvolumet viste sterke svingninger gjennom 1979, særlig som følge av forhøyelsene av merverdiavgiften 1. juli i fjor. Om en søker å korrigere for virkningene av denne, viste detaljomssetningsvolumet gjennomgående oppgang gjennom fjoråret og fram til 1. kvartal i år. Senere har det gått noe ned og var etter sesongkorrigerede oppgaver 7,8 prosent (årlig rate) lavere i 2. kvartal enn i 1. kvartal. OECD regner i sin julirapport med en nedgang i det private konsumet på hele 4 1/2 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra 1. til 2. halvår 1980.

Prisstigningen er svært sterk. Konsumprisindeksen var i 2. kvartal 25 prosent (årlig rate) høyere enn i foregående kvartal. I juni var konsumprisindeksen 21 prosent høyere enn i samme måned året før. - Timelønnen i industri steg forholdsvis jamt - med om lag 12-13 prosent årlig rate i 1979 - fram til november. De neste to månedene økte stigningstakten betydelig. I mars-mai var timelønnen i industri i gjennomsnitt 18 prosent høyere enn i samme periode året før.

Britisk industris internasjonale konkurransevne - målt med relative lønnskostnader pr. produsert enhet, korrigert for valutakursendringer - passerte et toppunkt i 1977 og har siden blitt betydelig forverret, med vel 10 prosent i gjennomsnitt pr. år fra 1977 til 1979. Forverringen var særlig sterk i siste del av perioden. Fra 4. kvartal 1978 til 4. kvartal 1979 steg indeksen for relative lønnskostnader pr. produsert enhet med 16 prosent. Stigningen i verdien av pundet har bidratt sterkt til dette.

Volumet av vareeksporten var stort sett i oppgang gjennom 1979, men veksttakten var avtakende, i første rekke trolig som følge av lavere konkurransevne; samlet etterspørsel i Storbritannias eksportmarkeder økte med 6 prosent fra 1978 til 1979. Siden februar i år har eksportvolumet vært i sterk nedgang. Volumet av vareimporten økte kraftig i de første månedene av fjoråret og endret seg siden lite fram til årsskiftet 1979/80. Senere har importvolumet vært i nedgang; fra 1. til 2. kvartal i år gikk volumet av vareimporten ned med 13 prosent (sesongkorrigert årlig rate).

I V e s t - T y s k l a n d var samlet produksjon og etterspørsel i forholdsvis kraftig oppgang i begynnelsen av 1980, men veksttakten er blitt markert svakere utover i året. Avdempningen skyldes svakere eller ingen vekst i innenlandsetterspørselen. Utenlandsetterspørselen tiltar fortsatt betydelig. Prisstigningen er moderat, men arbeidsløsheten øker.

Industriproduksjonen var i kraftig oppgang i første halvdel av 1979. Men gjennom resten av fjoråret og fram til mai i år avtok veksttakten. Det er sannsynlig at industriproduksjonen allerede har passert en konjunkturtopp. Fra februar og fram til mai var industriproduksjonen i ubrutt nedgang.

Likevel var den sesongkorrigerte industriproduksjonsindeksen i februar-mai i gjennomsnitt 4,5 prosent årlig rate høyere enn i foregående firemånedersperiode. Produksjonen av konsumvarer er i svak oppgang, mens produksjon av halvfabrikata, råvarer og investeringsvarer trolig endrer seg lite.

Tallet på arbeidsløse passerte trolig et bunnpunkt rundt årsskiftet 1979/80 og har siden vært i oppgang fram til halvårsskiftet. Etter sesongkorrigerte oppgaver var tallet på arbeidsløse i juni 869 000, om lag 50 000 flere enn da bunnivået ble passert. Arbeidsløshetsprosenten var etter ukorrigerte oppgaver 3,7 i juli, mot 3,5 på samme tid i fjor.

Investeringssetterspørselen var i kraftig oppgang gjennom 1978 og første halvår 1979, men har siden stort sett endret seg lite når en ser bort fra sesongsvingninger og kraftige tilfeldige utslag. OECD regner i sin juli-rapport med en økning i de samlede bruttoinvesteringene i fast realkapital på 4 1/2 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra 2. halvår 1979 til 1. halvår 1980 og en nedgang på 3/4 prosent fra 1. til 2. halvår i år.

Konsumetterspørselen endrer seg nå trolig lite, eller er kanskje i nedgang. Detaljomsetningsvolumet var i oppgang gjennom hele 1978 og 1. halvår 1979. I siste halvår i fjor endret detaljomsetningsvolumet seg lite og volumet av det private konsumet gikk ned med 0,7 prosent sesongkorrigert årlige rate fra 1. til 2. halvår. Detaljomsetningsvolumet svingte kraftig fram til april i år med oppgang i januar og sterkt fall de neste 3 månedene. I firemånedersperioden januar-april var detaljomsetningsvolumet 3,2 prosent (sesongkorrigert årlig rate) høyere enn i firemånedersperioden et halvt år tidligere. I sine seneste offisielle prognoser regner OECD med en oppgang i volumet av det private konsumet fra 2. halvår 1979 til 1. halvår 1980 på 4 1/2 prosent sesongkorrigert årlig rate. På bakgrunn av detaljomsetningsvolumet den senere tid og Ifo-instituttets konjunkturindikator for aktivitetsklimaet i detaljhandelen fra til juni i år, virker OECD anslaget for optimistisk.

Prisstigningen er moderat sammenliknet med prisveksten i de andre store vest-europeiske landene. Stigningstakten i engrosprisene var avtakende gjennom 1. halvår i år, men konsumprisene tiltok. I juni var engros- og konsumprisindeksene henholdsvis 8 prosent og 6 prosent høyere enn i samme måned året før. - Timefortjenesten i industri var i mars-mai 6,8 prosent høyere enn i samme periode året før.

Volumet av vareeksporten tiltok gjennom 1979 og var for året under ett 7,4 prosent høyere enn i 1978. Veksten har vedvart fram til mai i år etter ukorrigerte oppgaver over eksportvolumet å dømme. OECD regnet i sin julirapport med en økning i volumet av vareeksporten på 7 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra 2. halvår 1979 til 1. halvår i år.

Volumet av vareimporten tiltok noe kraftigere enn eksportvolumet fra 1978 til 1979, med vel 9 prosent. Men veksttakten i importvolumet er blitt sterkt avdempet gjennom 1980 fram til mai. Bytteforholdet forverres, men mindre enn i 1979. Varebalansen endret seg forholdsvis lite fra 4. kvartal i fjor til 1. kvartal i år, men tjenestebalansen viste tiltakende underskott, slik at hele driftsregnskapet ble ytterligere forverret.

I F r a n k r i k e øker samlet produksjon og etterspørsel fortsatt svakt. Vekstimpulsene kommer fra innenlandsetterspørselen, i første rekke konsumetterspørselen og offentlig investerings- etterspørsel. Prisene stiger kraftig. Også arbeidsløsheten tiltar.

Industriproduksjonen var i forholdsvis sterk vekst gjennom 1978 fram til sensommeren 1979, men i siste halvdel av fjoråret ble veksttakten sterkt avdempet. Siden årsskiftet 1979/80 og fram til mai i år endret samlet industriproduksjon seg gjennomgående lite eller var i svak nedgang. Produksjon av vareinnsatsvarer og til dels også investeringsvarer viste tegn til nedgang i denne perioden, mens konsumvareproduksjonen holdt seg uendret.

Tallet på arbeidsløse har stort sett tiltatt siden oktober 1979. Etter sesongkorrigerte oppgaver økte arbeidsløsheten med 4,5 prosent fra 1. til 2. kvartal. Tallet på arbeidsløse var i juni 1,46 millioner, vel 67 000 flere enn i samme måned året før.

Volumet av bruttoinvesteringer i fast realkapital økte gjennom 1979 og var i 2. halvår 3,2 prosent (sesongkorrigert årlig rate) høyere enn i 1. halvår. Offentlige investeringer tiltok kraftigst, men også boliginvesteringene og andre private investeringer økte betydelig. OECD regner med avtakende vekst i volumet av bruttoinvesteringene gjennom 1980. Fra 1. til 2. halvår er veksten anslått til bare 1/2 prosent sesongkorrigert årlig rate. Veksten i offentlige investeringer ventes å holde seg på vel

4 prosent (sesongkorrigert årlig rate) mens OECD venter avtakende vekst eller nedgang i de private investeringene gjennom 1980.

Konsumetterspørselen er fortsatt i oppgang. Volumet av det private konsumet økte stabilt gjennom 1979 og var for året under ett 3,2 prosent høyere enn i 1978. Også for første halvdel av 1980 regnet OECD i juli med at konsumet holdt seg på et nivå 3 prosent (sesongkorrigert årlig rate) høyere enn i foregående halvår, trass i svakere vekst i de realdisponible inntektene. Men OECD regner med svakere vekst fra 1. til 2. halvår, bare 1 1/4 prosent sesongkorrigert årlig rate. Prognosen for 2. halvår forutsetter høyere sparerate og større arbeidsløshet.

Prisstigningen er fortsatt svært sterk. Konsumprisindeksen var i juni 13,5 prosent høyere enn i samme måned året før.

Volumet av vareeksporten var i jamn og kraftig oppgang gjennom 1979. Rundt årsskiftet 1979/80 avtok veksttakten betydelig. Eksportvolumet endrer seg nå trolig lite eller er i nedgang. Volumet av vareimporten var også i kraftig vekst gjennom 1979, men veksttakten avtok noe gjennom 1980 fram til mai. OECD regner i sin julirapport med betydelig avdempning i veksttakten i importvolumet gjennom 1980, bl.a. som følge av svakere innenlandsk etterspørselsvekst. Verdien av varebalansen har vist tiltakende underskott gjennom 1979 og fram til juni i 1980. For 1. halvår 1980 regner OECD med et underskott på varebalansen på 4,2 milliarder dollar (sesongkorrigert). Hele driftsregnskapet ventes i samme periode å vise et underskott på 2,5 milliarder dollar (sesongkorrigert) mot et overskott på 43 millioner dollar i 2. halvår 1979.

I I t a l i a har konjunkturoppgangen ebbet ut de siste månedene. Samlet produksjon og etterspørsel endrer seg lite og er trolig i ferd med å passere et konjunkturtoppunkt etter den kraftige oppgangen gjennom 1979 og første kvartal 1980. Prisstigningen er svært høy og endrer seg lite. Arbeidsløsheten har vært i svak nedgang siden 3. kvartal 1979, men tallet på arbeidsløse er høyt. Bruttonasjonalproduktet gikk opp med 5 1/2 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra 2. halvår 1979 til 1. halvår 1980 etter OECD's julirapport. Den til dels kraftige oppgangen vil etter organisasjonens seneste prognoser bli etterfulgt av en nedgang på 2 3/4 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra 1. til 2. halvår 1980.

Industriproduksjonsindeksen steg kraftig gjennom siste halvdel av 1979 og de første fire månedene av 1980. I firemånedersperioden januar-april 1980 var den sesongkorrigerte industriproduksjonsindeksen 20 prosent (årlig rate) høyere enn i foregående firemånedersperiode og 10 prosent høyere enn ett år tidligere. Men i mai var indeksen betydelig lavere enn gjennomsnittet for januar-april. Kapasitetsutnyttningen i industrien var 7 prosent i mars, høyere enn toppunktet i 1976.

Tallet på arbeidsløse har avtatt svakt siden 3. kvartal 1979 og var i 2. kvartal i år 1,6 millioner (etter ukorrigerte oppgaver). Arbeidsløshetsprosenten var da 7,0 prosent mot 7,3 prosent ett år tidligere.

Veksten i volumet av de samlede bruttoinvesteringer i fast realkapital tiltok gjennom 1979 og vedvarte i 1. halvår 1980. Både fra 1. til 2. halvår 1979 og fra 2. halvår 1979 til 1. halvår 1980 var veksten om lag 7 prosent sesongkorrigert årlig rate. Etterspørselen etter boliger viste svikt, mens andre investeringer i den private sektor tiltok kraftig. Volumet av offentlige bruttoinvesteringer i fast realkapital gikk ned med 3,6 prosent fra 1978 til 1979 og vil etter OECD's prognoser øke med 1 prosent fra 1979 til 1980. OECD venter en nedgang i volumet av de samlede bruttoinvesteringene på 3 3/4 prosent sesongkorrigert årlig rate fra 1. til 2. halvår 1980.

Volumet av det private konsumet er etter OECD's julirapport beregnet å øke med 5 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra 2. halvår 1979 til 1. halvår 1980. Det er mulig at dette anslaget kan bli noe justert ned i ettertid. Etter sesongkorrigerte oppgaver var detaljomsetningsvolumet i store magasiner i januar-april kun 2,4 prosent årlig rate høyere men i firemånedersperioden et halvt år tidligere. Fra 1. til 2. halvår 1980 venter OECD en nedgang på 1 1/2 prosent (sesongkorrigert årlig rate). Prognosen for 2. halvår bygger på forutsetninger om høyere prisstigning enn lønnsvekst og høyere sparerate.

Prisstigningen er svært høy og stigningstakten - regnet som prosentvis endring i konsumprisindeksen fra samme måned året før - har vært uendret, i gjennomsnitt 21 prosent i de første månedene av 1980. Lønningene steg kraftig gjennom siste halvdel av 1979 som resultat av sentrale lønnsoppgjør.

I de 5 første månedene av 1980 endret den gjennomsnittlige månedsfortjeneste for industriarbeidere seg lite. Prisene stiger nå raskere enn lønningene.

Volumet av vareeksporten økte kraftig mot slutten av fjoråret, men i de første månedene av 1980 har eksportvolumet gjennomgående endret seg lite. Volumet av vareimporten økte tiltagende gjennom 1979 og var for året under ett 13 prosent høyere enn ett år tidligere. Veksten i importvolumet har vedvart men i noe avdempet tempo, inn i 1980.

Driftsregnskapet ble forverret gjennom 1979 og 1. halvår 1980 både som følge av volumutviklingen i varehandelen og forverring i bytteforholdet overfor utlandet, men trass i bedring i den samlede tjeneste-, rente- og stønads-balansen. I 1. halvår 1980 var underskottet på driftsregnskapet 5,8 milliarder dollar etter OECD's seneste offisielle prognoser.

I S v e r i g e gir både innenlandsetterspørselen og utenlandsetterspørselen vekstimpulser, men veksttakten i samlet produksjon og etterspørsel ble svakere utover våren og sommeren. Prisene på konsumvarer stiger nå mer moderat, etter et kraftig oppsving rundt årsskiftet.

Volumet av bruttonasjonalproduktet økte med 3,8 prosent fra 1978 til 1979. Det svenske Economidpartementets reviderte finansplan - fra april - venter en vekst på 3,7 prosent fra 1979 til 1980.

Industriproduksjonen var i sterk og jamn oppgang gjennom 1979 og var for året under ett 5,2 prosent høyere enn i 1978. Oppgaver over den sesongkorrigerede industriproduksjonsindeksen i de fem første månedene av 1980, og særlig mai, er vanskelige å tolke, i første rekke fordi streiker har skapt usikkerhet. Den underliggende konjunkturelle tendensen viser trolig fortsatt oppgang i industriproduksjonen, men veksttakten er avtakende.

Tallet på arbeidsløse var i svak nedgang første halvdel av 1979 og har senere gjennomgående endret seg lite. I juni i år var det 85 000 arbeidsløse. Det tilsvarer 1,9 prosent av arbeidsstokken.

Verdien av nye ordrer til verkstedindustrien var i oppgang gjennom 1979, men veksttakten avtok mot slutten av året. Fram til mai i år viste verdiindeksen for nye ordrer til investeringsvareindustrien liten endring. I den reviderte finansplanen for 1980 regnet Economidpartementet med en økning i volumet av bruttoinvesteringene i fast realkapital på 5,4 prosent og 5,5 prosent henholdsvis fra 1978 til 1979 og fra 1979 til 1980. Økningen i industriinvesteringene fra 1979 til 1980 ventes nå å bli 15 prosent, mot en tilsvarende prognose fra januar i år på 10 prosent.

Konsumetterspørselen er trolig fortsatt i svak oppgang. Economidpartementet regnet i sin reviderte finansplan med en økning i volumet av det private konsumet på 1,7 prosent fra 1979 til 1980.

Konsumprisstigningen var jamn gjennom første halvdel av 1979 og tiltok gjennom andre halvdel. Rundt årsskiftet skjøt konsumprisindeksen i været og viste senere noe avtakende stigningstakt. I juni var konsumprisene 13 prosent høyere enn i samme måned ett år tidligere. - Lønnsoppgjøret i vår gav større lønnstillegg enn Economidpartementet hadde regnet med. I den reviderte finansplan hadde regjeringen i sitt hovedalternativ regnet med en økning i samlede lønninger på 8,5 prosent fra 1979 til 1980. Nyere beregninger foretatt etter lønnsoppgjøret peker mot en økning i de samlede lønningene på 11-12 prosent fra 1979 til 1980.

Volumet av vareeksporten var i jamn og kraftig vekst i 1979 og de første månedene av 1980. I 1. kvartal i år var eksportvolumet 11,4 prosent høyere enn i samme kvartal i fjor. Etter verdioppgaver å dømme har veksten i eksportvolumet avtatt betydelig gjennom 2. kvartal. Også volumet av vareimporten tiltar nå trolig svakere, etter kraftig vekst gjennom 1979 og inn i 1980. Importprisene stiger raskere enn eksportprisene. - Driftsunderskottet vil etter Economidpartementets prognoser i den reviderte finansplanen øke fra 11,0 milliarder svenske kroner i 1979 til 16,6 milliarder svenske kroner i 1980.

I S a m b a n d s s t a t e n e er konjunkturedgangen nå svært markert. Alle de viktigste indikatorene for innenlandsetterspørselen viste kraftige fall gjennom første halvår. Men utenlandsetterspørselen er fortsatt i oppgang. Prisstigningen er fortsatt sterk, men trolig avtakende. Tallet på arbeidsløse gikk uvanlig kraftig opp i månedene april-juni og er nå vel 8 millioner. - Det er usikkerhet hvor dyp og langvarig konjunkturedgangen blir. Eksempelvis venter DRI (Data Resources Inc.) et omslag oppover allerede i 1. kvartal 1981. Indeksen for de ledende konjunkturindikatorene var i juni 2,5 prosent høyere enn i foregående måned. Dette er den kraftigste månedlige økning i indeksen siden

juni 1975.

Etter fireårs kontinuerlig oppgang fram til årsskiftet 1978/79 endret volumet av bruttonasjonalproduktet seg lite gjennom 1979 og fram til 1. kvartal i år. Men fra 1. til 2. kvartal gikk det ned med hele 9,1 prosent (sesongkorrigert årlig rate). I sine seneste offisielle prognoser fra juli i år regner OECD med en nedgang i volumet av bruttonasjonalproduktet på 4 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra 1. til 2. halvår i år, mens DRI i august regnet med en nedgang på 4,8 prosent (sesongkorrigert årlig rate) i samme periode.

Industriproduksjonen er i svært kraftig nedgang. Etter å ha steget jamnt i flere år endret den seg lite gjennom fjoråret. Men fra november-januar til mai-juli i år gikk den sesongkorrigerte industriproduksjonsindeksen ned med hele 16,1 prosent årlig rate. Svikten var mest markert for produksjon av halvfabrikata, jern og stål og konsumvarer, mens nedgangen var noe mer moderat for produksjon av investeringsvarer.

Også tallet på sivilt sysselsatte er avtakende. Fra januar-april til mai-juli var nedgangen 4,5 prosent (sesongkorrigert årlig rate). - Arbeidsløsheten har økt kraftig i det første halvåret av 1980. Etter sesongkorrigerte oppgaver var hele 8,2 millioner arbeidsløse i juli, om lag 1,8 millioner flere enn i januar i år og 2,3 millioner flere enn ett år tidligere. Arbeidsløsheten tiltar fortsatt, men trolig i et noe mer moderat tempo enn gjennom 1. halvår. - Antall arbeidstimer pr. uke for industriarbeidere, som er en følsom konjunkturindikator gikk etter sesongkorrigerte oppgaver ned fra 40,3 i januar til 39,1 i juli.

Verdien av nye ordrer til investeringsvareindustrien fra innenlandske kunder var i svak oppgang gjennom 1979 og endret seg lite eller tok til å avta i første halvdel av inneværende år. Korrigert for prisstigningen viser denne investeringsetterspørselsindikatoren nå trolig betydelig nedgang. Også nye byggekontrakter for private industribygg og nye boliger satt i gang (begge målt i faste priser) avtok kraftig i første halvår. Nedgangen fra 1. til 2. kvartal var henholdsvis 24 prosent og 62 prosent (sesongkorrigert årlig rate). OECD regnet i sin julirapport med en nedgang i de private bruttoinvesteringene på 9 3/4 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra 2. halvår 1979 til 1. halvår 1980. Nedgangen i investeringer i boliger var særlig sterk, men også andre private investeringer er ventet å gå ned.

Detaljomsetningsvolumet viste sterke svigninger gjennom 1979. Etter nedgang gjennom første halvdel av fjoråret tok volumet av detaljomsetningen seg opp igjen fram til siste årsskiftet. I første halvdel av 1980 har detaljomsetningsvolumet vist svært sterk nedgang. Fra 2. halvår i fjor til første halvår i år gikk detaljomsetningsvolumet ned med 8,5 prosent (sesongkorrigert årlig rate). OECD regnet i sin julirapport med en nedgang i det private konsumet på bare 1/4 prosent sesongkorrigert årlig rate i samme periode.

Prisstigningen er fortsatt høy, men stigningstakten har begynt å avta noe. Fra 1. til 2. kvartal i år økte konsumprisindeksen med 13,6 prosent (årlig rate) mot en stigning på 17,1 prosent fra 4. kvartal i fjor til 1. kvartal i år. - Etter sesongkorrigerte oppgaver tiltok timefortjenesten i industri med 10 prosent årlig rate fra februar-april til mai-juli i år.

Volumet av vareeksporten steg kraftig gjennom 1979 og var for året under ett vel 9 prosent høyere enn i 1978. Oppgangen varte ved i 1. kvartal i år, men etter DRI's beregninger i august og verdioppgaver fram til mai å dømme ble veksttakten avdempet i 2. kvartal. OECD regnet i juli med en vekst i eksportvolumet på 11 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra 2. halvår 1979 til 1. halvår 1980 og en nedgang på 1 1/2 prosent fra 1. til 2. halvår i år. Volumet av vareimporten var bare i svak oppgang gjennom 1979, endret seg lite rundt siste årsskiftet og er nå i nedgang. I februar-april var volumet av vareimporten 15 prosent (sesongkorrigert årlig rate) lavere enn i foregående tremånedersperiode. Forverringen av bytteforholdet overfor utlandet ble mindre kraftig i siste halvdel av fjoråret. Men oppgaver over eksport- og importprisene viser at forverringen i bytteforholdet ble sterkere igjen gjennom de første fire månedene av 1980.

I J a p a n er veksten i innenlandsetterspørselen svekket. Utenlandsetterspørselen gir kraftige vekstimpulser, men alt i alt er veksttakten i samlet etterspørsel og produksjon avtakende. Prisstigningen er i oppgang. Arbeidsløsheten er fortsatt lav og i svak nedgang.

Industriproduksjonen var i jamn og sterk vekst gjennom 1979. Rundt siste årsskifte var stigningen i kurven for den sesongkorrigerte industriproduksjonsindeksen uvanlig sterk, men i tremånedersperioden februar-april flatet den ut. Den underliggende tendensen viser fortsatt oppgang i industriproduksjonen, men veksttakten er avtakende.

Tallet på arbeidsløse har svingt kraftig det siste 1 1/2 året. Den gjennomgående tendensen i de sesongkorrigerte arbeidsløshetstallene har pekt svakt nedover siden 3. kvartal 1978. Etter en utvalgsundersøkelse i mai i år var det 1,1 millioner arbeidsløse.

Investeringsetterspørselen er nå trolig i svak nedgang. Den underliggende tendensen i verdien av nye ordrer fra innenlandske kunder til maskinindustrien endret seg lite gjennom 1979 og viste senere tendens til å avta fram til april i år. I perioden februar-april var ordreverdien i gjennomsnitt 15 prosent (sesongkorrigert årlig rate) lavere enn i foregående tremånedersperiode. Etter OECD's julirapport gikk volumet av bruttoinvesteringene i fast realkapital ned med 1 3/4 prosent sesongkorrigert årlig rate fra 2. halvår 1979 til 1. halvår 1980. Bruttoinvesteringene vil etter prognosene øke igjen med 3 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra 1. til 2. halvår 1980. Nedgangen i 1. halvår skyldes svikt i offentlige investeringer som ledd i bremsepolitikken. Boliginvesteringene gikk også ned, mens andre private investeringer (maskiner, driftsbygninger etc.) fortsatt var i til dels kraftig oppgang. OECD venter svakere vekst i de private investeringene (unntatt boliger) fra 1. til 2. halvår 1980, men oppgang i de offentlige investeringene.

Detaljomsætningsvolumet (sesongkorrigert) endret seg forholdsvis lite gjennom 1979, men har svingt kraftig i de fire første månedene av 1980. Den underliggende tendensen viser nå trolig svak nedgang i detaljomsætningsvolumet. Det private konsumet vil etter OECD's seneste beregninger øke med 2 prosent sesongkorrigert årlig rate både fra 2. halvår 1979 til 1. halvår 1980 og fra 1. til 2. halvår 1980.

Som følge av oljeprisforhøyelsene og et kraftig verdifall på yen gjennom 1979 steg importprisene sterkt. Samtidig økte produsentprisene med 11 prosent fra 4. kvartal 1978 til 4. kvartal 1979. Producentprisstigningen slo ikke fullt igjennom i konsumprisene, som økte med 5 prosent fra 4. kvartal 1978 til 4. kvartal 1979. Både produsentprisene og konsumprisene har steget kraftigere gjennom de fem første månedene av 1980. I mai i år var de henholdsvis 18 prosent og 8 prosent høyere enn i samme måned året før. - Gjennomsnittlig månedsfortjeneste i industrien var i februar-april i gjennomsnitt 7,7 prosent høyere enn i samme periode ett år tidligere.

Volumet av vareeksporten er fortsatt i oppgang, mens volumet av vareimporten endrer seg lite eller avtar. OECD regnet i sin julioversikt med en økning i eksportvolumet på 15 prosent (sesongkorrigert årlig rate) fra 2. halvår 1979 til 1. halvår 1980 og en nedgang i importvolumet på 9 prosent sesongkorrigert årlig rate. Men bytteforholdet forverres og varebalansen endret seg gjennomgående lite i de fem første månedene av året. Som nevnt gikk kursen på yen (målt i SDR) kraftig ned gjennom 1979. Rundt årsskiftet 1979/80 endret kursen seg lite. Senere steg kursen på yen kraftig, hele 16 prosent i firemånedersperioden mars-juni i forhold til foregående firemånedersperiode. Import- og eksportprisene (målt i yen) viser nå tendens til å avta.

TABELLVEDLEGG FOR UTLANDET

Tabell 1. Storbritannia, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Ordretilg. 1) Sesongkorr. 1975=100	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1976=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 15/1-74 = 100
1 9 7 8					
August	105,3	98	103,1	1 373	199,4
September	104,5	98	100,9	1 360	200,2
Oktober	102,7	97	101,1	1 350	201,1
November	102,9	131	100,6	1 333	202,5
Desember	103,9	108	102,9	1 324	204,2
1 9 7 9					
Januar	95,2	90	99,3	1 341	207,2
Februar	105,1	95	101,1	1 366	208,9
Mars	107,4	93	101,8	1 360	210,6
April	106,3	100	106,2	1 325	214,2
Mai	106,7	106	102,8	1 306	215,9
Juni	108,1	106	109,4	1 282	219,6
Juli	106,7	105	98,6	1 276	229,1
August	102,1	96	100,9	1 262	230,9
September	100,4	97	99,5	1 262	233,2
Oktober	102,7	96	100,9	1 279	235,6
November	105,2	111	102,5	1 284	237,7
Desember	103,6	104	101,6	1 298	239,4
1 9 8 0					
Januar	102,9	84	103,1	1 337	245,3
Februar	101,4	97	103,9	1 383	248,8
Mars	98,5	100	102,6	1 414	252,2
April	98,3	97	102,3	1 458	260,8
Mai	97,2		100,6	1 484	263,2
Juni			100,5	1 535	265,7
Juli				1 606	

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til verkstedindustrien fra innenlandske kunder.

Tabell 2. Vest-Tyskland, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1970=100	Ordretilg. 1) Sesongkorr. 1976=100 2)	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1976=100
1 9 7 8					
August	118	108,4	126	990	106,6
September	119	113,7	126	982	106,5
Oktober	119	112,6	126	975	106,6
November	119	112,8	125	956	106,9
Desember	119	111,8	127	949	107,3
1 9 7 9					
Januar	118	112,1	127	949	108,3
Februar	118	117,3	127	936	108,8
Mars	121	115,2	129	901	109,3
April	121	117,3	129	885	109,9
Mai	123	120,8	129	860	110,2
Juni	124	115,1	130	853	110,8
Juli	126	116,2	125	859	111,5
August	124	113,3	129	851	111,6
September	124	112,6	127	836	111,9
Oktober	125	117,4	129	825	112,2
November	126	110,7	127	826	112,6
Desember	125	111,1	126	820	113,1
1 9 8 0					
Januar	126	117,6	136	836	113,7
Februar	128	117,8	129	819	114,9
Mars	128	119,6	129	826	115,6
April	126	112,3	124	837	116,3
Mai	124	111,3		852	116,8
Juni				869	117,4
Juli					117,6

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til investeringsvareindustrien fra innenlandske kunder.

2) For tall før 1979: 1970=100.

Tabell 3. Frankrike, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1970=100
1 9 7 8			
Juli	128	1 245	201,3
August	128	1 251	202,5
September	129	1 226	203,8
Oktober	129	1 219	205,7
November	131	1 215	206,8
Desember	132	1 238	207,8
1 9 7 9			
Januar	129	1 256	209,7
Februar	130	1 285	211,1
Mars	132	1 313	213,0
April	131	1 339	215,1
Mai	134	1 376	217,4
Juni	134	1 393	219,2
Juli	139	1 404	222,1
August	139	1 406	224,4
September	136	1 355	226,3
Oktober	134	1 340	229,0
November	134	1 348	230,5
Desember	135	1 363	323,3
1 9 8 0			
Januar	135	1 378	236,8
Februar	136	1 391	239,3
Mars	135	1 415	242,1
April	136	1 439	244,9
Mai	133	1 473	247,1
Juni		1 460	248,7

Tabell 4. Italia, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Detailjoms.- volum Ukorrigert 1975=100	Arbeidsløshet Ukorrigert 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1975=100
1 9 7 8				
Juli	113,8	105,7	1 658	157,0
August	113,2	93,7		157,7
September	115,2	118,2		159,9
Oktober	121,6	119,7	1 651	161,6
November	121,9	116,6		163,0
Desember	119,7	171,5		164,2
1 9 7 9				
Januar	120,3	105,1	1 632	167,4
Februar	126,1	103,1		169,9
Mars	122,9	125,9		172,0
April	123,5	117,9	1 580	174,8
Mai	119,7	121,9		177,1
Juni	114,3	122,5		178,8
Juli	118,5	112,4	1 880	180,5
August	118,3	104,3		182,2
September	125,6	126,4		186,7
Oktober	131,4	130,2	1 701	191,1
November	131,8	119,8		193,5
Desember	129,8	180,1		196,7
1 9 8 0				
Januar	131,4		1 703	203,2
Februar	137,1			206,7
Mars	136,5			208,6
April	138,3		1 554	211,9
Mai	127,0			213,8
Juni				215,8

Tabell 5. Sverige, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1968=100	Ordretilg. Ukorrigert 1970=100	1) Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1.kv.1973=100	Arbeidsløshet Ukorrigert 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1949=100
1 9 7 8					
August	122	216	122,4	113	469
September	124	229		108	473
Oktober	124	225		89	475
November	125	224	126,2	78	477
Desember	126	218		86	480
1 9 7 9					
Januar	127	217		117	483
Februar	128	205	127,5	94	487
Mars	129	252		88	489
April	128	238		86	492
Mai	130	228	126,2	72	495
Juni	132	313		97	497
Juli	131	146		86	501
August	133	265	123,5	102	508
September	135	267		89	510
Oktober	131	314		78	515
November	134	284		76	522
Desember	140	289		74	527
1 9 8 0					
Januar	137	274		94	544
Februar	135	268		82	552
Mars	137	280		76	555
April	135	250		..	559
Mai	106	207		70	561
Juni				85	562
Juli					567

1) Verdi av tilgang på nye ordrer til verkstedindustrien ekskl. skipsverft fra innenlandske kunder.

Tabell 6. Sambandsstatene, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1967=100	Ordretilg. 1) Sesongkorr. Mrd.dollar	2) Detaljoms.- volum Sesongkorr. Mrd.dollar	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1967=100
1 9 7 8					
August	148,6	18,36	34,0	5 940	197,8
September	149,6	19,84	34,2	5 964	199,3
Oktober	150,7	21,03	34,3	5 836	200,9
November	151,6	20,75	34,8	5 877	202,0
Desember	152,9	19,13	34,9	6 012	202,9
1 9 7 9					
Januar	152,5	21,41	34,8	5 904	204,7
Februar	153,3	22,87	34,4	5 883	207,1
Mars	154,5	23,98	34,4	5 882	209,1
April	151,6	20,60	33,9	5 944	211,5
Mai	153,8	21,13	33,8	5 903	214,1
Juni	153,9	21,70	33,3	5 824	216,6
Juli	154,1	21,23	33,4	5 909	218,9
August	152,3	21,08	33,9	6 124	221,1
September	153,5	21,58	34,3	5 990	223,4
Oktober	153,2	21,07	33,5	6 121	225,4
November	153,0	21,75	33,6	6 044	227,5
Desember	152,8	22,29	33,6	6 087	229,9
1 9 8 0					
Januar	153,4	23,65	34,1	6 425	233,2
Februar	152,7	21,50	33,0	6 307	236,4
Mars	151,9	22,95	31,9	6 438	239,8
April	147,9	23,18	30,9	7 265	242,5
Mai	143,5		30,5	8 154	244,9
Juni	139,8		30,5	8 006	247,7
Juli	137,2		31,1	8 207	247,9

1) Verdi av tilgang på nye ordrer til investeringsvareindustrien.

2) 1967-priser.

Tabell 7. J a p a n , konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Ordretilg. ¹⁾ Sesongkorr. Mrd.yen	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1975=100
1 9 7 8				
Juli	122,1	701	1 250	123,7
August	123,5	664	1 260	123,9
September	124,6	624	1 320	125,3
Oktober	125,2	587	1 260	125,6
November	125,6	654	1 260	124,3
Desember	127,1	667	1 210	124,2
1 9 7 9				
Januar	127,2	598	1 180	124,3
Februar	128,9	613	1 060	124,0
Mars	128,6	754	1 160	125,0
April	129,6	714	1 220	126,6
Mai	132,0	671	1 130	127,8
Juni	132,2	627	1 130	127,9
Juli	133,8	620	1 250	129,0
August	134,2	605	1 220	127,8
September	133,4	712	1 140	129,3
Oktober	136,1	724	1 200	130,9
November	138,0	745	1 210	130,5
Desember	138,2	644	1 120	131,2
1 9 8 0				
Januar	139,7	724	1 050	132,3
Februar	147,2	672	980	133,5
Mars	142,2	604	1 070	134,6
April	144,5	760	1 160	136,8
Mai	143,5 f		1 110	137,9
Juni	142,5 f			

1) Verdi av tilgangen på nye ordrer til maskinindustrien fra innenlandske kunder.
f: Foreløpig tall.

Tabell 8. B r u t t o n a s j o n a l p r o d u k t i u t v a l g t e l a n d

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1974	1975	1976	1977	1978	1979 anslag	1980 prognose
Danmark	-1	- 1/2	7	2	1 1/4	3 1/2	- 1/2
Frankrike	3 1/4	0	5	3	3 1/4	3 1/4	2
Italia	4	-3 1/2	6	2	2 1/2	5	3 1/2
Japan	- 1/4	1 1/2	6 1/2	5 1/2	6	6	5 1/2
Norge	5 1/4	4 1/4	5 3/4	4	3 1/4	3 1/4	4 1/2
Sambandsstatene	-1 1/4	-1	5 1/2	5	4 1/2	2 1/4	-1
Storbritannia	-1 1/2	-1	3 3/4	1 1/4	3 1/2	1 3/4	-2 1/4
Sverige	4 1/4	3/4	1 1/4	-2 3/4	2 1/2	3 3/4	3
Vest-Tyskland	1/2	-1 3/4	5 1/4	2 3/4	3 1/2	4 1/2	2

K i l d e : OECD.

Tabell 9. Storbritannia - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder pund i 1978	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1978	1979	1980 ¹⁾	1.halvår 1979	2.halvår 1979	1.halvår 1980 ¹⁾	2.halvår 1980 ¹⁾
Privat konsum	96,1	5,5	4,1	1/2	6,6	-2,4	4 1/2	-4 1/2
Offentlig konsum	32,7	2,0	1,1	- 1/2	0,8	0,7	- 1/2	-1 1/4
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	29,2	1,6	-3,2	-5	-6,1	5,2	-9	-6 1/2
Offentlige investeringer ⁴⁾	9,3	-8,3	-3,4	-8 1/2	-8,3	6,9	-17	-5 3/4
Private investeringer i boliger	3,1	11,6	-14,6	-7	-23,8	9,8	-14 3/4	-6 1/2
Private investeringer utenom boliger	16,9	6,8	-0,7	-2 1/2	-1,0	3,5	-3	-7
Lagerinvesteringer ²⁾	1,5	-0,4	1,1	-2	3,3	-2,2	-3 1/4	3/4
Eksportoverskott ²⁾	2,1	-0,5	-2,5	1/4	-5,3	0,2	3/4	- 1/2
Vareeksport	-	4,5	2,3	3	-5,8	14,4	1	-3 1/4
Vareimport	-	7,6	9,9	1 1/4	14,1	9,5	-1 3/4	- 1/2
Bruttonasjonalprodukt	161,6	3,5	1,7	-2 1/4	2,4	-0,8	-2	-4 1/2
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		1787	-5163	-2500				

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Inklusive investeringer i nasjonaliserte industrier og offentlige foretak.

Tabell 10. Vest-Tyskland - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder D.M. i 1978	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1978	1979	1980 ¹⁾	1.halvår 1979	2.halvår 1979	1.halvår 1980 ¹⁾	2.halvår 1980 ¹⁾
Privat konsum	707,9	3,4	2,8	1 1/2	4,8	-0,7	4 1/2	-2
Offentlig konsum	256,8	3,9	2,8	2 1/4	4,6	0,5	3 1/2	1 1/2
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	276,5	6,3	8,5	5 3/4	5,0	15,9	4 1/2	- 3/4
Offentlige investeringer ⁴⁾	45,8	7,8	5,0	0	-1,4	19,6	-5 3/4	-4 1/2
Private investeringer i boliger	77,3	4,0	8,1	6 1/4	2,6	21,0	4 1/2	-3 1/2
Private investeringer utenom boliger	153,4	6,9	9,7	7	7,8	12,8	7 1/4	1 1/2
Lagerinvesteringer ²⁾	9,3	-0,2	1,6	-1	0,8	2,1	-2 1/2	-1 1/2
Eksportoverskott ²⁾	37,0	-0,2	-1,2	1/2	-1,2	-1,4	3/4	1 1/2
Vareeksport	-	4,5	7,4	5 1/2	8,7	5,3	7	3
Vareimport	-	7,9	9,2	3 1/2	10,5	7,1	4	-1
Bruttonasjonalprodukt	1287,5	3,5	4,4	2	4,2	3,9	2 1/2	-1 1/4
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		8725	-5727	-15950				

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Eksklusive investeringer i nasjonaliserte industrier og offentlige foretak.

Tabell 11. Frankrike - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder franc i 1978	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1978	1979	1980 ¹⁾	1.halvår 1979	2.halvår 1979	1.halvår 1980 ¹⁾	2.halvår 1980 ¹⁾
Privat konsum	1322,3	4,4	3,2	2 1/2	3,3	3,2	3	1 1/4
Offentlig konsum	324,6	4,3	2,5	2	2,2	2,2	1 3/4	1 3/4
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	456,8	0,7	2,0	2	1,3	3,2	2 1/4	1/2
Offentlige investeringer ⁴⁾	114,7	3,9	5,2	4 1/2	4,8	4,7	4 3/4	4
Private investeringer i boliger	146,6	-1,4	1,4	3/4	0,8	3,0	3/4	-1 3/4
Private investeringer utenom boliger	195,5	0,5	0,5	1 1/2	-0,4	2,5	2	0
Lagerinvesteringer ²⁾	15,3	-0,4	1,1	0	1,2	1,9	- 1/2	- 3/4
Eksportoverskott ²⁾	14,6	0,2	-0,7	- 1/4	-0,7	-0,7	- 1/4	1/2
Vareeksport	-	6,6	9,5	4 3/4	9,5	11,1	2 1/2	3
Vareimport	-	6,1	11,5	5	12,7	10,9	5	3/4
Bruttonasjonalprodukt	2133,5	3,3	3,2	2	3,2	4,3	1 3/4	3/4
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		3735	1456	-3950				

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Inklusive investeringer i offentlige foretak, eksklusive boliger.

Tabell 12. Italia - Makroøkonomiske hovedtall

	1 000 milli- arder lire i 1978	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1978	1979	1980 ¹⁾	1.halvår 1979	2.halvår 1979	1.halvår 1980 ¹⁾	2.halvår 1980 ¹⁾
Privat konsum	135,5	2,6	4,8	3 1/4	5,4	4,8	5	-1 1/2
Offentlig konsum	36,6	1,8	2,7	2 1/2	2,4	2,2	2 1/2	2 1/2
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	41,5	-0,1	4,5	4 1/4	2,8	7,2	7	-3 3/4
Offentlige investeringer ⁴⁾	11,5	-6,3	-3,6	1	-	-	-	-
Private investeringer i boliger	10,2	1,2	1,2	- 1/2	0,7	0	1/2	-2 1/2
Private investeringer utenom boliger	19,8	3,0	10,6	7 3/4	-	-	-	-
Lagerinvesteringer ²⁾	3,1	-0,3	1,1	3/4	1,0	1,4	2 1/4	-2 3/4
Eksportoverskott ²⁾	5,7	1,0	-0,3	- 1/2	0	-0,3	-1 1/4	1
Vareeksport	-	11,0	7,7	2 1/4	5,7	7,9	0	1 1/2
Vareimport	-	8,7	13,0	6	8,4	13,7	8	-5
Bruttonasjonalprodukt	222,4	2,6	5,0	3 1/2	5,1	5,5	5 1/2	-2 3/4
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		6364	5226	-2700				

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Inklusive investeringer i nasjonaliserte industrier og offentlige foretak.

- Tall ikke oppgitt.

Tabell 13. S v e r i g e - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder sv.kr i 1978	Prosentvis volumendring fra foregående år		
		1978	1979	1980
Privat konsum	206,8	-0,7	2,3	1
Offentlig konsum	115,2	3,1	3,9	2 1/2
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	77,2	-6,0	5,4	5 1/2
Lagerinvesteringer ²⁾	-6,7	-1,1	1,8	3/4
Eksportoverskott ²⁾	1,9	4,3	-1,3	0
Vareeksport	-	5	7 1/2	5
Vareimport	-	-3 1/2	12 1/2	6
Bruttonasjonalprodukt	394,5	2,4	3,8	3
Driftsregnskap ³⁾⁴⁾ (Millioner svenske kroner)		-29	-10964	-16584

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Regjeringens reviderte finansplan for 1980, offentliggjort i april.

Tabell 14. S a m b a n d s s t a t e n e - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder dollar i 1978	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1978	1979	1980 ¹⁾	1.halvår		2.halvår	
					1979	1979	1980 ¹⁾	1980 ¹⁾
Privat konsum	1350,8	4,5	2,6	0	1,2	2,7	- 1/4	-2
Offentlige kjøp av varer og tjenester	435,6	1,8	0,4	2	-1,3	1,1	3 3/4	- 1/4
Private bruttoinvesteringer i fast realkapital	329,1	7,1	2,6	-8 3/4	0,6	2,5	-9 3/4	-17 3/4
Private investeringer i boliger	108,0	4,2	-5,7	-29 1/4	-9,4	-3,6	-32 1/4	-46
Private investeringer utenom boliger	221,1	8,4	6,2	-1	4,9	4,9	- 1/2	-7 3/4
Lagerinvesteringer ²⁾	22,3	0,1	-0,3	- 3/4	0,4	-1,5	- 1/2	- 1/2
Eksportoverskott ²⁾	-10,3	0,1	0,5	1/2	0,3	0,7	3/4	1/4
Vareeksport	-	9,9	9,1	9 3/4	-0,6	19,8	11	-1 1/2
Vareimport	-	7,1	2,3	-2 1/4	1,9	1,6	-3	-5
Bruttonasjonalprodukt	2127,5	4,4	2,3	-1	1,3	1,5	- 3/4	-4
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		-13467	-320	-2350				

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

Tabell 15. J a p a n - Makroøkonomiske hovedtall

	1 000 milli- arder yen i 1978	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1978	1979	1980 ¹⁾	1.halvår 1979	2.halvår 1979	1.halvår 1980 ¹⁾	2.halvår 1980 ¹⁾
Privat konsum	118,8	5,5	5,9	2 1/4	7,3	2,7	2	2
Offentlig konsum	19,7	5,9	4,6	1/2	7,8	-0,7	1/2	2
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	62,1	10,0	8,6	1 1/4	9,1	5,2	-1 3/4	3
Offentlige investeringer ⁴⁾	20,2	18,3	2,9	-4 3/4	-4,8	6,1	-14	4 1/2
Private investeringer i boliger	14,0	6,2	-2,2	-2	-1,1	-0,7	-3 3/4	- 1/4
Private investeringer utenom boliger	27,9	7,0	16,4	5 1/2	22,1	6,7	6	3 1/2
Lagerinvesteringer ²⁾	1,4	0	0,5	1/4	0,8	-0,2	3/4	- 1/2
Eksportoverskott ²⁾	3,6	-0,6	-1,0	3 3/4	-1,7	3,2	4 1/2	2
Vareeksport	-	-1,1	-0,8	14 1/4	-5,4	14,7	15	12 1/2
Vareimport	-	6,3	11,3	-3 1/2	15,6	3,2	-9	2
Bruttonasjonalprodukt	205,5	6,0	5,9	5 1/2	6,5	6,3	6	3 3/4
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		16534	-8754	-17250				

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Inklusive investeringer i nasjonaliserte industrier og offentlige foretak.

I Norge har konjunkturbildet endret seg en del i løpet av våren og sommeren, og det er sannsynlig at en konjunkturtopp er tilbakelagt eller i ferd med å bli passert. - Blant de viktigste konjunkturindikatorerne er det vanligvis eksportvolumet som når toppen først, og eksportvolumet har vært i klar nedgang hittil i år. - For investeringsetterspørselen kan Statistisk Sentralbyrås siste ordrestatistikk tyde på at den delen av innenlandsk investeringsetterspørsel som er rettet mot norsk metall- og verkstedindustri var i svak nedgang i første kvartal og markert nedgang i 2. kvartal. Men dette behøver ikke å bety at samlet investeringsetterspørsel nå er inne i en konjunkturbestemt nedgang. Svikten hittil i år kan ha tilfeldige årsaker. Det er også mulig at investeringsvarer med stort importinnhold blir etterspurt i sterkere grad enn før, bl.a. som følge av utbyggingen i oljesektoren. Høye tall for maskinimporten i 1. halvår kan peke i denne retning. Byråets siste investeringsundersøkelse for industrien peker, som nevnt i junioversikten, mot betydelig volumstigning for industriinvesteringene. Men vekstanslaget ble noe nedjustert fra februar til mai, mens en svak oppjustering er det vanlige på denne tid av året. - Konsumetterspørselen har neppe endret seg mye i 1. halvår, og den sterke prisstigningen og mulighetene for sterke svingninger i spareraten gjør det usikkert om, og i tilfelle hvor sterkt, det siste inntektsoppgjøret vil slå ut i konsumutviklingen i resten av året. - For arbeidsmarkedet kan tallene for registrerte arbeidsledige og ledige plasser hittil i år tyde på at et vendepunkt er passert, og at en står foran en periode med et noe mindre stramt arbeidsmarked. - Industriproduksjonen har vist uvanlig sterke tilfeldige svingninger hittil i år, og den underliggende tendensen er vanskelig å tolke. Statistisk Sentralbyrås konjunkturbarometer for 2. kvartal viste at konjunkturutviklingen da ble svakere enn ventet ett kvartal tidligere. Barometeret tydet også på at det har funnet sted et omslag i konjunkturvurderingen hos industriens ledere, og at de venter stagnasjon eller konjunktursvikt i 3. kvartal. - I utenriksøkonomien har sterk økning i eksportverdien for råolje og naturgass bidratt til en klar bedring i driftsbalansen, på tross av stagnasjon i verdien av den tradisjonelle vareeksporten.

I n d u s t r i p r o d u k s j o n e n har siden i fjor sommer vist uvanlig sterke tilfeldige svingninger. Gjennomgående lå den - etter sesongkorrigerte oppgaver - forholdsvis høyt sommeren 1979 og i 2. kvartal 1980, men betydelig lavere høsten 1979 og vinteren 1979/80. Ser en bort fra tilfeldige variasjoner, har industriproduksjonen neppe endret seg mye i løpet av de siste fire kvartalene, men tendensen er noe uklar. I forhold til 2. kvartal i fjor viste produksjonsindeksen for industrien i april-juni i år en stigning på 3,7 prosent (se tabell 2).

Ser vi på produksjonen etter anvendelse - til eksport, investering, konsum og vareinnsats - viser produksjonsutviklingen for de enkelte anvendelsesgruppene i hovedtrekkene samme bilde som utviklingen av samlet industriproduksjon: Forholdsvis høye tall sommeren 1979 og 2. kvartal 1980 og gjennomgående et noe lavere nivå høsten og vinteren 1979/80. Dette kan synes noe overraskende på bakgrunn av at etterspørselen etter eksport-, konsum- og investeringsvarer har utviklet seg noe ulikt i samme tidsrom. Eksportvareproduksjonen har i dette tidsrommet mottatt bare svake vekstimpulser utenfra. Også konsumetterspørselen har vist stagnasjonstendenser, slik den sesongkorrigerte kurven for detaljomsetningsvolumet (figur 10) kan tyde på. Investeringsetterspørselen var i oppgang gjennom 2. halvår i fjor, men kan senere ha blitt noe avdempet. - For eksportvarene henger forskjellen mellom etterspørsels- og produksjonsutviklingen i stor grad sammen med gjenoppbygging av eksportvarelagrene, noe som bidrar betydelig til å holde eksportvareproduksjonen oppe på et forholdsvis høyt nivå. - Også for konsum- og investeringsvarer vil lagerbevegelser i prinsippet kunne bidra til å forklare ulikhet mellom etterspørsels- og produksjonsutvikling, men en statistisk etterprøving av en slik antakelse er vanskelig. Det er ennå ingen klare tegn til at investeringsvareproduksjonen har tatt seg opp, enda investeringene i fast realkapital har steget i løpet av det siste året. Det er uklart hva som kan være årsak til dette, men stagnasjonen i investeringsvareproduksjonen kan kanskje til dels ses på bakgrunn av økningen i investeringene i oljevirkosomhet, som kan ha stort importinnhold. Det er ellers ikke rimelig å vente fullt samsvar mellom utviklingen av investeringsetterspørsel og investeringsvareproduksjon, fordi etterspørselen - slik den måles - ikke omfatter skip og oljeplattformer slik produksjonen gjør.

Det ble i junioversikten nevnt at den registrerte arbeidsløsheten viste en tendens til å flate ut. Mens junioversikten bygde på tall til og med mai, har en nå arbeidsløshets-tall så langt fram som til og med juli. De sesongkorrigerte tallene for juni og juli bekrefter inntrykket av utflating, og en kan ikke se bort fra muligheten for at et bunnpunkt kan være passert. I tremånedersperioden mai-juli lå det gjennomsnittlige sesongkorrigerte tallet for registrert arbeidsløshet 0,8 prosent høyere enn i foregående tremånedersperiode.

Det faktiske tallet på arbeidsløse (ikke sesongkorrigert) registrert ved arbeidskontorene i juli var 17 400, mot 18 400 ett år tidligere. Det betyr en nedgang på 1 000 i løpet av det siste året. Men de ekstraordinære arbeidsløshetstiltakene omfattet 600 flere personer i juni i år (siste måneden en har tall for) enn i juni i fjor (henholdsvis 10 800 personer og 10 200 personer). Arbeidsløshetsprosenten var i juli 1,0, mot 1,1 i samme måned i fjor. Arbeidsdirektoratets stramhetsindikator - som til og med mai i lang tid hadde ligget betydelig høyere enn ett år tidligere - lå i juni på samme nivå som i juni 1979.

Det sesongkorrigerte tallet på ledige plasser hadde fram til april i år vært i nesten ubrutt oppgang siden i fjor sommer, men senere har det stort sett vært i nedgang; det er ikke utelukket at en topp ble passert i april. Som en kan vente passerer gjerne tallet på ledige plasser toppen omtrent samtidig med at tallet på arbeidsløse passerer bunnpunktet og omvendt.¹⁾ - Det faktiske tallet på ledige plasser registrert på arbeidskontorene (ikke sesongkorrigert) var ved utgangen av juli 8 600, mot 6 500 på samme tidspunkt i fjor. Utvidet meldeplikt i enkelte fylker og kommuner har trolig medvirket til økningen i tallet på ledige plasser. - Utviklingen av tallene for arbeidsløse og ledige plasser kan tyde på at arbeidsmarkedet er i ferd med å passere et vendepunkt, slik at en nå står foran en periode med noe mindre stramhet.

Etter Statistisk Sentralbyrås siste arbeidskraftundersøkelse gikk tallet på arbeidssøkende uten arbeidsinntekt²⁾ ned fra 41 000 i 2. kvartal 1979 til 29 000 i 2. kvartal 1980. Regnet som andel av samlet arbeidsstyrke utgjorde arbeidssøkerne 1,5 prosent i 2. kvartal 1980 mot 2,1 prosent ett år tidligere. - Tallet på sysselsatte gikk etter arbeidskraftundersøkelsen opp med 45 000, eller med 2,4 prosent, fra 2. kvartal 1979 til 2. kvartal 1980.

Sesongkorrigerte tall for detaljomsetningsvolumet er nå beregnet etter en ny metode som bedre enn før tar hensyn til påsken og antall handelsdager i hver måned. De tyder på at den underliggende tendensen for konsumetterspørselen gjennomgående har gått noe ned gjennom 1. halvår i år når det gjelder varer (se figur 10). For utviklingen av samlet privat konsumetterspørsel har en ingen sikre holdepunkter. På bakgrunn av utviklingen i detaljomsetningsvolumet synes det mest rimelig å gå ut fra at det private konsum neppe kan ha endret seg mye gjennom 1. halvår i år. Lønnsoppgjøret hadde så sent som i juni ennå ikke slått ut i tallene for detaljomsetningsvolumet, og den sterke prisstigningen sammen med store likvide bankinnskott gjør det vanskelig å forutsi utviklingen av konsumetterspørselen i 2. halvår. Likevel kan vel en viss oppgang i detaljomsetningsvolumet gjennom resten av året være mest sannsynlig.

Sett i forhold til samme periode året før viste detaljomsetningsvolumet en nedgang på 4,4 prosent i firemånedersperioden mars-juni. For nærings- og nytelsesmidler ser det ut til at omsetningsvolumet gikk litt opp fra samme periode i fjor, mens detaljomsetningen blant annet av motorkjøretøyer og bensin og av klær og tekstilvarer trolig gikk betydelig ned.

Konsumprisen øker fortsatt kraftig. Etter en stigningstakt på omkring 4 prosent årlig rate under pris- og inntektsstoppen - fra september 1978 og ut året 1979 - økte konsumprisindeksen med hele 14-15 prosent (årlig rate) fra desember 1979 til juli i år. Den var i januar-juli 8,8 prosent høyere enn i samme periode ett år tidligere. - Prisene på innenlandsk produserte varer tok, som ventet,

1) I 1975 ble arbeidsløshetsstoppen passert i 4. kvartal, mens bunnpunktet for ledige plasser ble passert i 2. kvartal. I 1977 ble arbeidsløshetsbunnen passert i 4. kvartal, mens toppen for ledige plasser ble passert i 3. kvartal, og i 1979 ble arbeidsløshetsstoppen passert i 1. kvartal, mens bunnpunktet for ledige plasser ble passert i 2. kvartal.

2) "Arbeidssøkere uten arbeidsinntekt" omfatter personer som ikke utførte - eller var midlertidig fraværende fra - inntektsgivende arbeid i undersøkelsesuken, men som ved å kontakte den offentlige arbeidsformidlingen, annonsere selv, svare på annonser o.l., forsøkte å skaffe seg inntektsgivende arbeid. Tallene for denne gruppen må ikke forveksles med Arbeidsdirektoratets tall for registrerte arbeidsløse.

til å stige kraftig etter at pris- og inntektsstoppen ble opphevet. Men fortsatt bidrar den internasjonale prisstigningen, særlig på olje, sterkt til oppgangen i de norske konsumprisene. - Blant de enkelte hovedgruppene av konsumvarer og -tjenester viser gruppene "helsepleie", "bolig, lys og brensel" og "andre varer og tjenester" sterk stigning fra desember i fjor til juli i år. Utviklingen for gruppen "bolig, lys og brensel" er sterkt preget av den kraftige prisstigningen på fyringsolje og elektrisk strøm. Delindeksen for gruppen "matvarer" og gruppen "reiser og transport" steg mer moderat.

Ordrestatistikken for 2. kvartal 1980 gir alt i alt inntrykk av en forholdsvis svak utvikling i ordretilgangen for de industriområdene den dekker. Men det er til dels vanskelig å tolke de underliggende konjunkturbestemte utviklingstendensene, fordi tallene i stor grad kan være påvirket av forhold som har lite med den aktuelle konjunktursituasjonen å gjøre. - Utviklingen av delindeksen for ordretilgangen til verkstedindustrien (utenom produksjon av skip og oljeplattformer) gir umiddelbart inntrykk av at den delen av den innenlandske investeringsetterspørselen som er rettet mot norsk industriproduksjon er i nedgang. Denne delindeksen gikk ned med vel 8 prosent fra 1. til 2. kvartal regnet i verdi, mens den vanligvis viser oppgang fra 1. til 2. kvartal (vel 5 prosent i gjennomsnitt for perioden 1974-79). Likevel lå den noe høyere i 2. kvartal i år enn i samme kvartal i fjor. Etter sesongkorrigerte oppgaver passerte denne delindeksen en topp i 4. kvartal i fjor og har senere gått noe ned. Men tallene for de enkelte industrigrenene i verkstedindustrien kan tyde på at nedgangen til dels kan være tilfeldig. - Også for de deler av konsumvareindustrien som ordrestatistikken dekker viste den innenlandske ordretilgangen gjennomgående en viss svikt i 2. kvartal. - Eksportordrene ser ut til å ha vist svikt når en ser de to siste kvartalene under ett.

Mer detaljerte oppgaver for de enkelte industrigrupper viser for primær jern- og metallindustri at samlet ordretilgang økte med 15 prosent i verdi fra 2. kvartal i fjor til 2. kvartal i år. Eksportordrene, som har størst vekt i denne industrigruppen, lå 13 prosent høyere i 2. kvartal i år enn i 2. kvartal i fjor, men nedgangen gjennom det siste halvåret var sterkere enn vanlig. Transportmiddelproduksjonen (vesentlig skipsverft) viste derimot sterk nedgang i ordretilgangen fra 2. kvartal 1979 til 2. kvartal 1980 (hele 26 prosent). Hele nedgangen i ordretilgangen her kom fra innenlandske kunder. I maskinindustrien gikk ordretilgangen ned med 13 prosent; innenlandsk ordretilgang avtok kraftig, men i stor grad som følge av en ikke-konjunkturbestemt nedgang i ordrer på oljebyggingsutstyr. Eksportordrene til maskinindustrien økte derimot betydelig. I metallvareindustrien lå verdien av ordretilgangen litt høyere i verdi (6 prosent) i 2. kvartal 1980 enn ett år tidligere. Hele økningen falt på ordrer fra innenlandske kunder; eksportordrene gikk litt ned. Kjemisk råvareindustri viste høye tall for ordretilgangen også i 2. kvartal, med en verdiøkning på 11 prosent fra samme kvartal 1979, men stigningen fra foregående kvartal var langt svakere enn sesongnormalt. For tekstilindustrien lå ordretilgangen betydelig lavere i 2. kvartal i år enn i 2. kvartal i fjor, mens den steg moderat (regnet i verdi) for bekleidningsvareindustrien.

Verdien av de samlede ordreserver i primær metallindustri og verkstedindustri sett under ett var i ganske sterk og ubrutt oppgang fra 3. kvartal 1978 fram til 1. kvartal 1980 (36 prosent). Men fra 1. til 2. kvartal i år gikk de samlede ordreservene litt ned.

Ordrestatistikken for bygge- og anleggsvirksomheten viste en økning i ordretilgangen - regnet i verdi - på 12 prosent fra 2. kvartal 1979 til 2. kvartal 1980. Ordretilgangen til byggevirkomheten økte med 8 prosent, mens ordretilgangen til anleggsvirksomheten, der de mer tilfeldige og ikke-konjunkturbestemte svingningene er svært sterke, steg med 20 prosent. Ordretilgangen for boligbygging gikk ned med 4 prosent, mens den økte for alle andre prosjekttypene. - Ordreservene i anleggsvirksomhet har stort sett endret seg forholdsvis lite gjennom det siste året. I byggevirkomheten lå ordreservene i 2. kvartal 1980 16 prosent høyere enn ett år tidligere.

Regnet i verdi har den tradisjonelle v a r e e k s p o r t e n ikke endret seg mye hittil i år, når en ser bort fra sesongsvingninger og tilfeldige variasjoner (se figur 11). I tremånedersperioden mai-juli lå eksportverdien - etter sesongkorrigerte oppgaver - bare 0,5 prosent høyere enn i foregående tremånedersperiode. Det forelå ennå ikke volumtall for 2. kvartal da denne oversikten ble skrevet, men det er helt klart at eksportvolumet (regnet uten skip og oljeplattformer m.v., råolje og naturgass) har vist nedgang utover året når en ser bort fra vanlige sesongvariasjoner. Det er vanskelig

å avgjøre om det konjunktuelle topp-punktet for eksportvolumet ble passert omkring siste årsskifte eller så tidlig som i 2. kvartal i fjor; det forholdsvis lave volumtallet for 4. kvartal i fjor (se figur 12) og det forholdsvis høye volumtallet for 1. kvartal i år må ses på bakgrunn av en forskyvning i eksportregistreringen fra desember til januar.

Sammenliknet med samme periode året før økte samlet vareeksport (medregnet skip og oljeplattformer m.v., råolje og naturgass) i første halvår i år med hele 12,6 milliarder kroner regnet i verdi, eller med 39 prosent. Denne sterke stigningen henger i første rekke sammen med en kraftig oppgang i eksportverdien for råolje og naturgass (se tabellen nedenfor). Økningen i olje- og gass eksport fra første halvår i fjor til første halvår i år svarte for om lag 80 prosent av økningen i samlet vareeksport. Men også tradisjonell vareeksport økte betydelig regnet i verdi. Utførselsverdien for skip gikk derimot ned.

Verdien av vareeksporten i januar-juni

	1979 Milliarder kroner	1980 Milliarder kroner	Endring	
			Milliarder kroner	Prosent
Tradisjonell vareeksport ¹⁾	19,6	23,8	+ 4,2	+ 22
Eksport av råolje	5,6	14,1	+ 8,5	+151
Eksport av naturgass	3,4	4,7	+ 1,3	+ 39
Eksport av oljeplattformer m.v.	0,4	0,0	- 0,4	-
Eksport av skip	2,9	1,8	- 1,1	- 38
Vareeksport i alt	31,9	44,4	+12,6	+ 39

1) Vareeksport utenom eksport av skip, oljeplattformer m.v., råolje og naturgass.

Blant de tradisjonelle eksportvarene var det i januar-juni sterk verdistigning fra samme periode året før bl.a. for kjemiske produkter, malmer, ikke-jernholdige metaller, treforedlingsprodukter og maskiner. Eksportverdien for fisk og fiskehermetikk sett under ett endret seg lite.

Verdien av vareimporten (utenom import av skip og oljeplattformer) har bare vist moderat økning hittil i år etter den sterke stigningen gjennom de tre siste kvartalene av 1979 (se figur 11). Heller ikke for importen foreligger det ennå volumtall for 2. kvartal. Men det er grunn til å tro at importvolumet (regnet uten skip og oljeplattformer) stort sett har vært i stagnasjon hittil i år.

Utviklingen i samlet importverdi fra første halvår i fjor til første halvår i år framgår av tabellen nedenfor.

Verdien av vareimporten i januar-juni

	1979 Milliarder kroner	1980 Milliarder kroner	Endring	
			Milliarder kroner	Prosent
Tradisjonell vareimport ¹⁾	30,4	41,0	+10,6	+ 35
Import av oljeplattformer m.v.	0,1	0,3	+ 0,2	-
Import av skip	1,6	0,5	- 1,1	- 68
Vareimport i alt	32,1	41,4	+ 9,7	+ 30

1) Vareimport utenom import av skip og oljeplattformer m.v.

Mer detaljerte oppgaver over verdien av den tradisjonelle vareimporten i januar-juni viser sterk stigning fra samme periode året før for bl.a. mineralolje og mineraloljeprodukter, malmer m.v., metaller, metallvarer og maskiner. Økningen i importverdien for mineralolje og mineraloljeprodukter svarte for hele 28 prosent av økningen i samlet vareimport uten skip og oljeplattformer.

I n n f ø r s e l s o v e r s k o t t e t for den tradisjonelle varehandelen (vareimport uten skip og oljeplattformer m.v., minus vareeksport uten skip, oljeplattformer, råolje og naturgass) lå i januar-juli i år betydelig høyere enn i tilsvarende periode i fjor (henholdsvis 17 milliarder kroner og 11 milliarder kroner). Den sterke oppgangen i innførseloverskottet må ses på bakgrunn av den uvanlige sterke importstigningen gjennom 1979, som i stor grad hadde sammenheng med høyere priser på importert olje.

Det samlede d r i f t s r e g n s k a p e t overfor utlandet viste likevel klar bedring fra januar-mai i fjor til januar-mai i år, fra et underskott på 1,6 milliarder kroner til et overskott på 2,5 milliarder kroner. Bedringen på i alt 4 milliarder kroner skyldtes en økning i råoljeeksporten på vel 8 milliarder og en økning i nettoeksporten av tjenester i sjøfarts- og oljesektoren på 2 milliarder. På den annen side økte importoverskottet for tradisjonelle varer med om lag 5,5 milliarder kroner.

TABELLVEDLEGG FOR NORGE

Tabell 1. Industriproduksjon. Endring i sesongkorrigert indeks fra foregående tremånedersperiode. Prosent.

	1979/80			
	Juli-sept.	Okt.-des.	Jan.-mars	April-juni
Bergverksdrift ¹⁾ , industri og kraftforsyning	3,9	-4,5	0,1	3,6
Bergverksdrift ¹⁾	-4,3	-1,4	2,4	3,6
Industri	2,1	-3,9	0,3	5,7
Kraftforsyning	15,6	-7,7	-1,7	-7,8
Produksjon etter anvendelse:				
Eksport	2,2	-4,1	1,3	3,4
Konsum	3,0	-3,3	0,8	3,0
Investering	4,0	-6,0	-1,2	9,3
Vareinnsats i bygg og anlegg	1,8	-2,4	-4,7	12,1
Vareinnsats ellers	5,9	-2,9	-3,7	4,0

1) Utenom utvinning av olje og naturgass.

Tabell 2. Industriproduksjon. Endring i ukorrigert indeks fra samme periode året før. Prosent

	Jan.-mars	April-juni
Industri i alt	3,4	3,6
Næringsmidler, drikkevarer og tobakk	6,9	2,9
Tekstilvarer, bekledningsvarer, lær og lærvarer	2,8	5,7
Trevarer	2,9	4,1
Treforedling	3,8	4,4
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	0,3	1,1
Kjemiske produkter, mineralolje-, kull-, gummi- og plastprodukter	3,0	1,8
Mineralske produkter	12,4	8,3
Jern, stål og ferrolegeringer	3,1	-1,8
Ikke-jernholdige metaller	6,7	2,2
Metallvarer	2,5	9,6
Maskiner	10,1	7,3
Elektriske apparater og materiell	4,7	5,9
Transportmidler	-5,3	1,6
Tekniske og vitenskapelige instrumenter, foto- og optiske artikler	-1,6	2,9
Industriproduksjon ellers	-18,4	-18,8

Tabell 3. Registrert arbeidsløshet. 1 000 personer

	1979					1980				
	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Mars	April	Mai	Juni	Juli
I alt	29,5	26,8	21,2	18,5	18,4	23,2	20,5	16,5	15,9	17,4
Herav industri, kraftforsyning, bergverksdrift (inkl. oljeutv.) og bygge- og anleggsvirksomhet	13,3	11,9	8,8	6,7	6,4	9,3	8,0	6,2	5,4	..

Tabell 4. Arbeidsmarkedet. Endring i sesongkorrigerte tall fra foregående tremånedersperiode. Prosent

	1979/80			
	Aug.-okt.	Nov.-jan.	Feb.-april	Mai-juli
Arbeidsløshet	-7,7	-3,9	-2,1	0,8
Ledige plasser	6,7	17,4	18,8	-8,6

Tabell 5. Detaljomsetning

	1979/80			
	Juli-sept.	Okt.-des.	Jan.-mars	April-juni
<u>Omsetningsvolum i alt, sesongkorrigerte tall</u>				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode ..	-0,5	0,6	-1,1	-1,6
<u>Omsetningsverdi, ukorrigerte tall</u>				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere				
I alt	2,4	7,2	8,7	4,4
Av dette:				
Nærings- og nytelsesmidler	0,7	9,8	10,6	6,9
Møbler og innbo	-6,4	4,5	4,6	8,4
Bekledning og tekstilvarer	1,7	4,4	9,8	2,3
Motorkjøretøyer og bensin	10,1	9,6	9,7	3,1

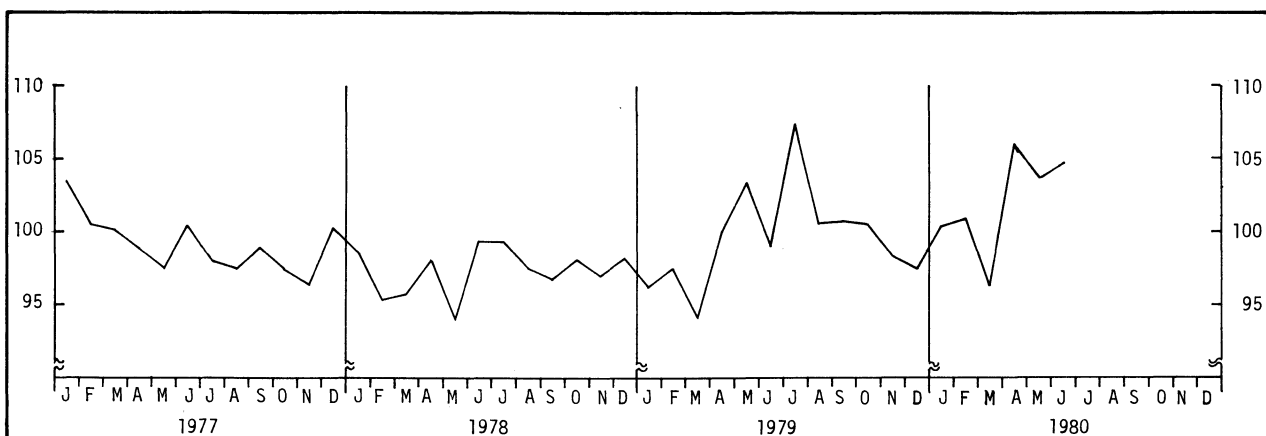
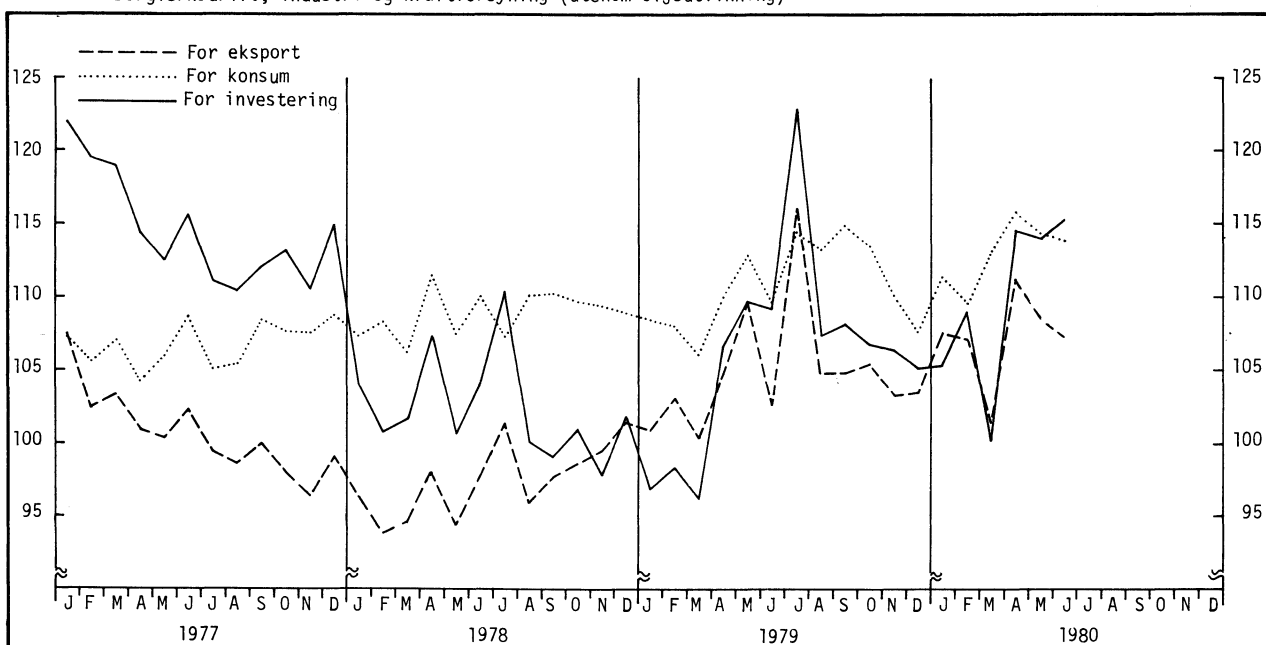
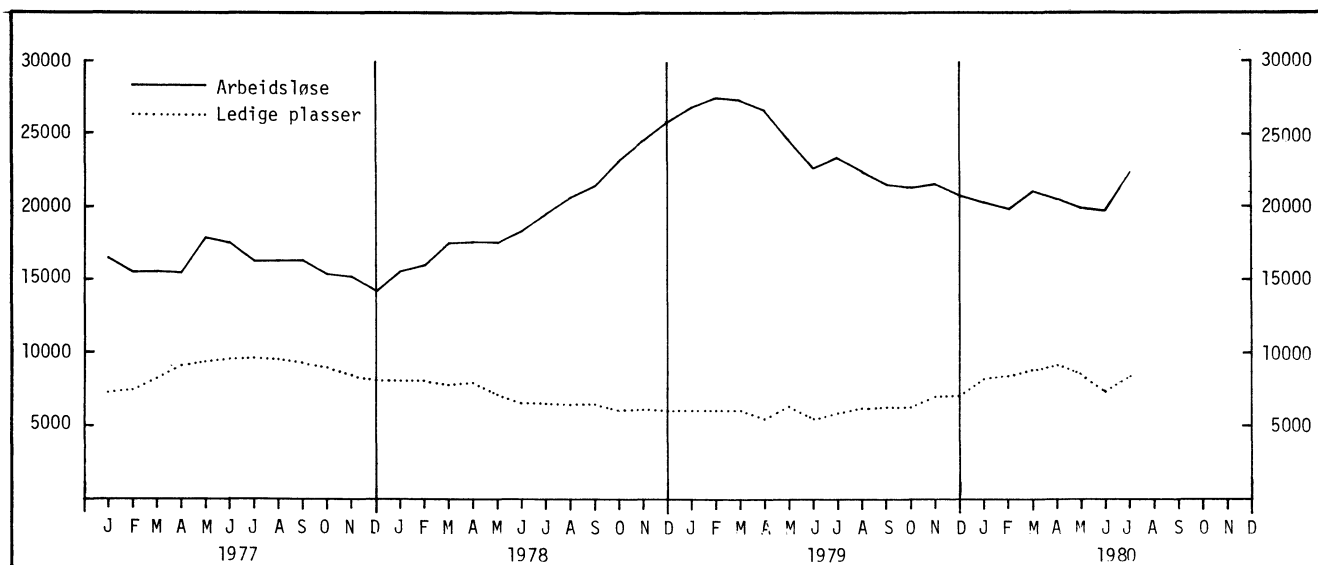
Tabell 6. Utenrikshandel¹⁾

	1979/80			
	Aug.-okt.	Nov.-jan.	Feb.-april	Mai-juli
<u>Eksportverdi</u>				
Sesongkorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode	4,7	1,5	5,1	0,5
Ukorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere	30,8	21,2	21,0	13,9
<u>Importverdi</u>				
Sesongkorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode	2,1	14,1	-0,7	5,1
Ukorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere	24,9	38,6	37,4	23,6

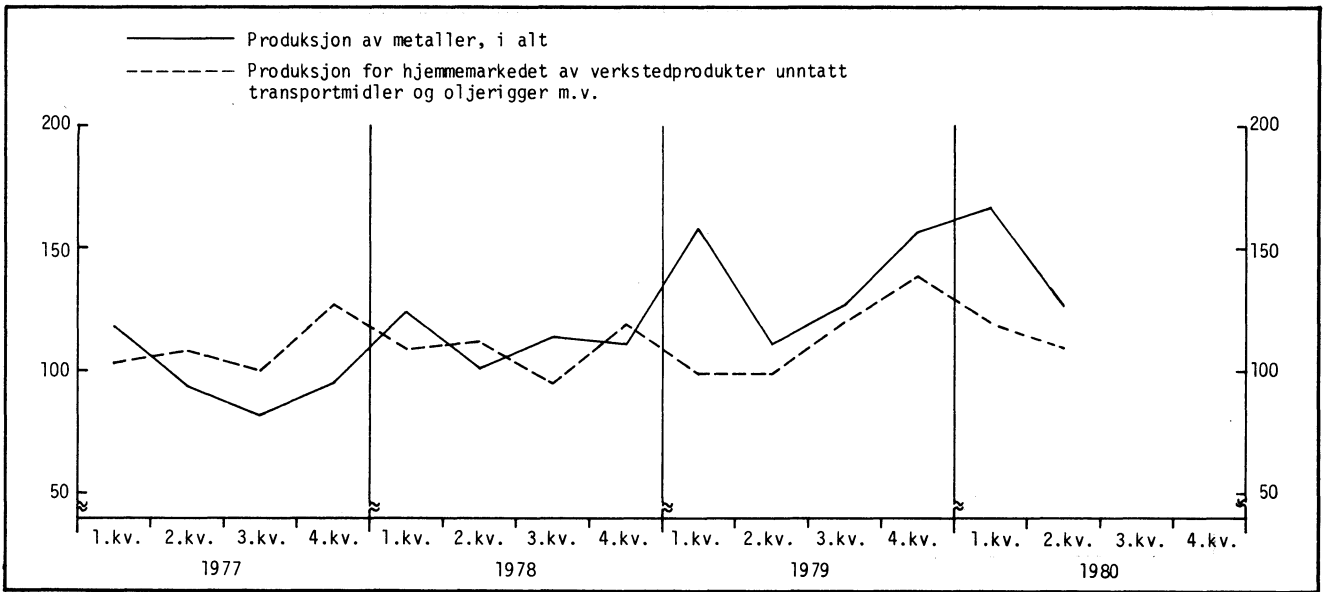
1) For eksporten regnet uten skip, oljeplattformer m.v., råolje og gass, for importen uten skip og oljeplattformer m.v.

DIAGRAMVEDLEGG FOR NORGE

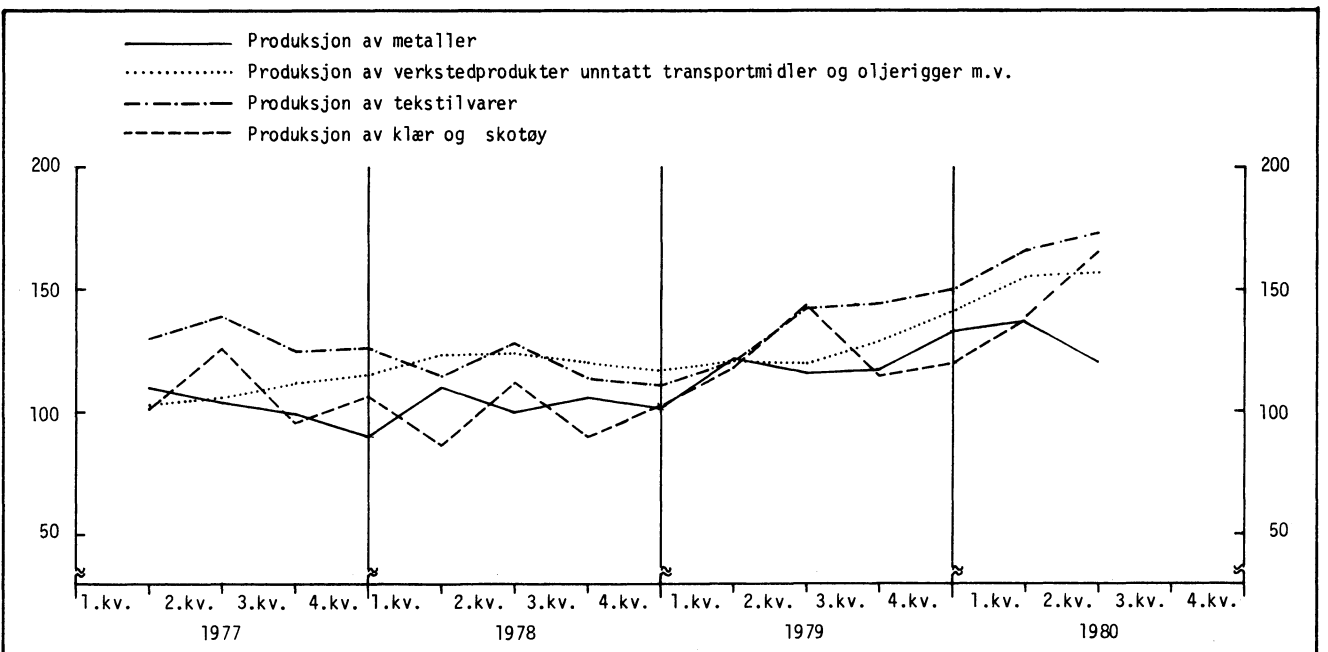
Figur 1. Sesongkorrigert produksjonsindeks for industrien (utenom oljeutvinning). 1975 = 100

Figur 2. Sesongkorrigert indeks for produksjon etter anvendelse. 1975 = 100
Bergverksdrift, industri og kraftforsyning (utenom oljeutvinning)Figur 3. Arbeidsmarkedet
Sesongkorrigerte tall for registrerte arbeidsløse og ledige plasser

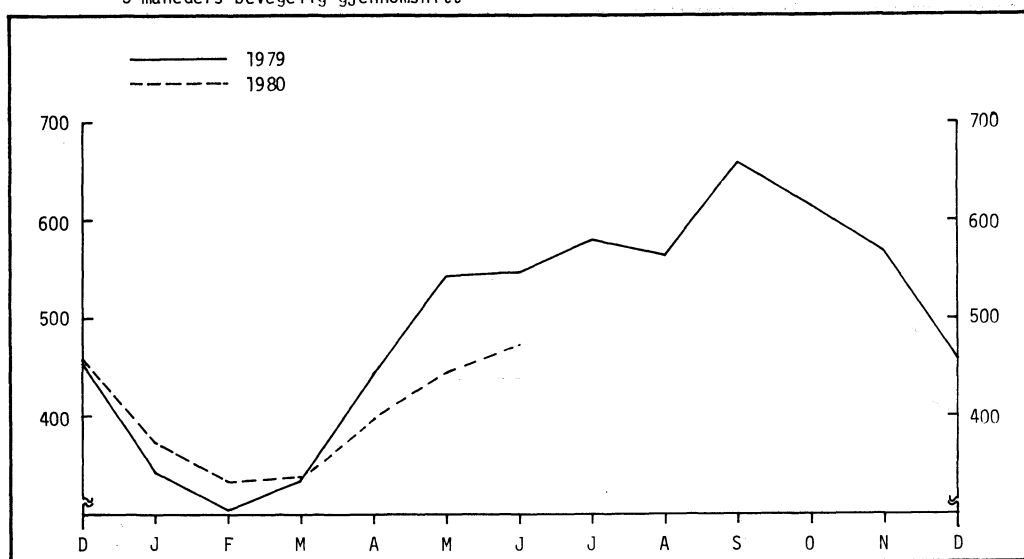
Figur 4. Verdi av ordretilgang. 1976 = 100

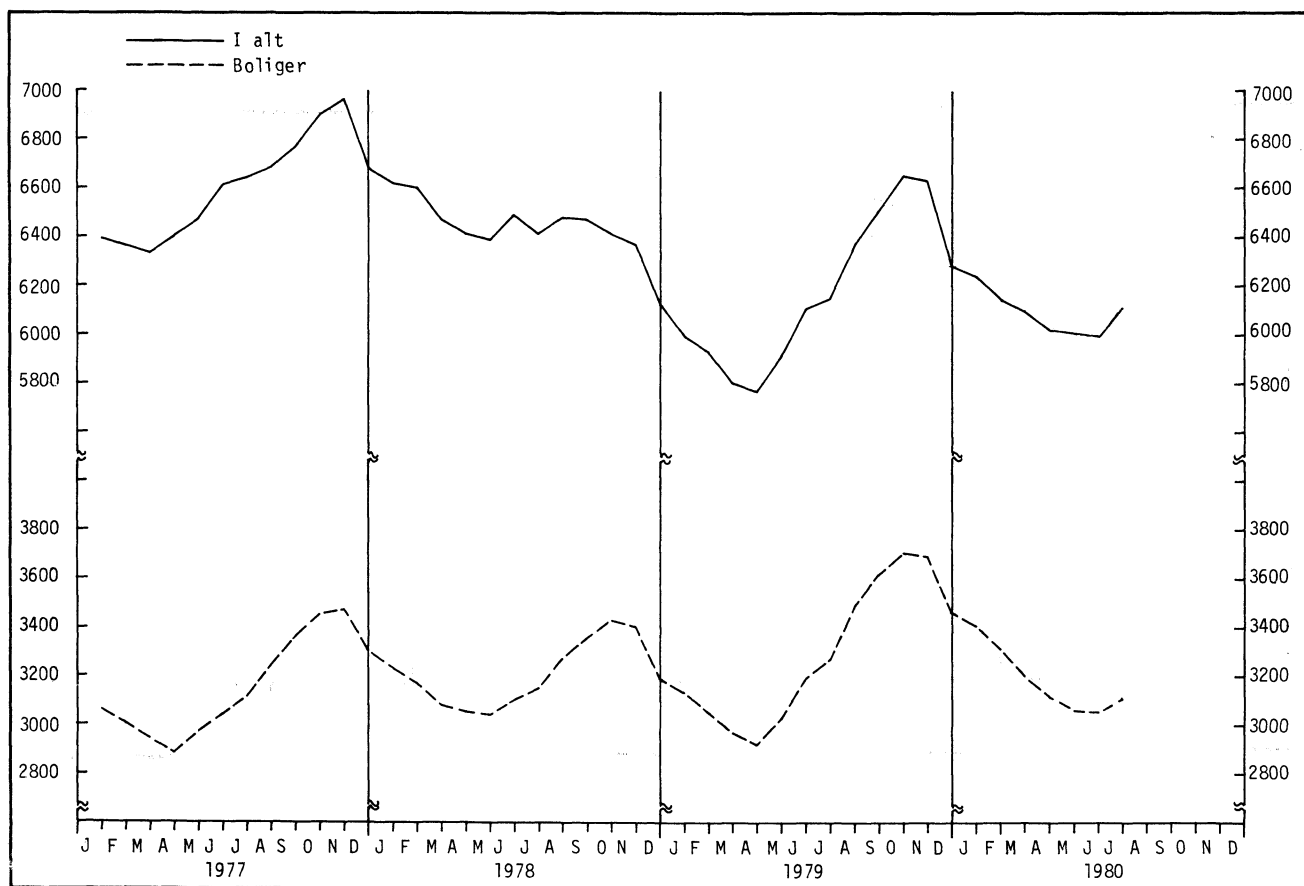
Figur 5. Verdi av ordreservert. 1976 = 100

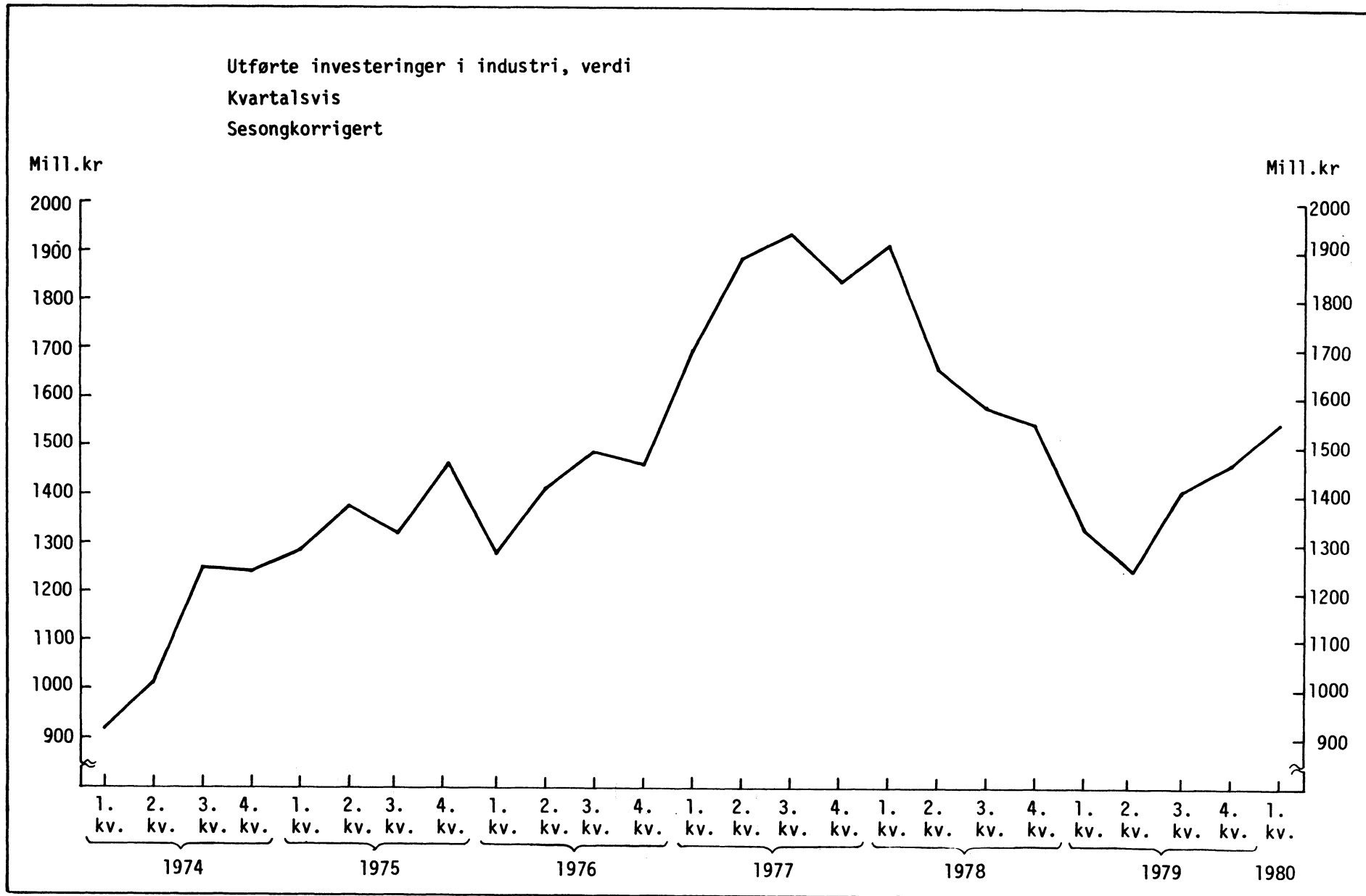
Figur 6. Bygg satt i gang. 1 000 m²
3 måneders bevegelig gjennomsnitt

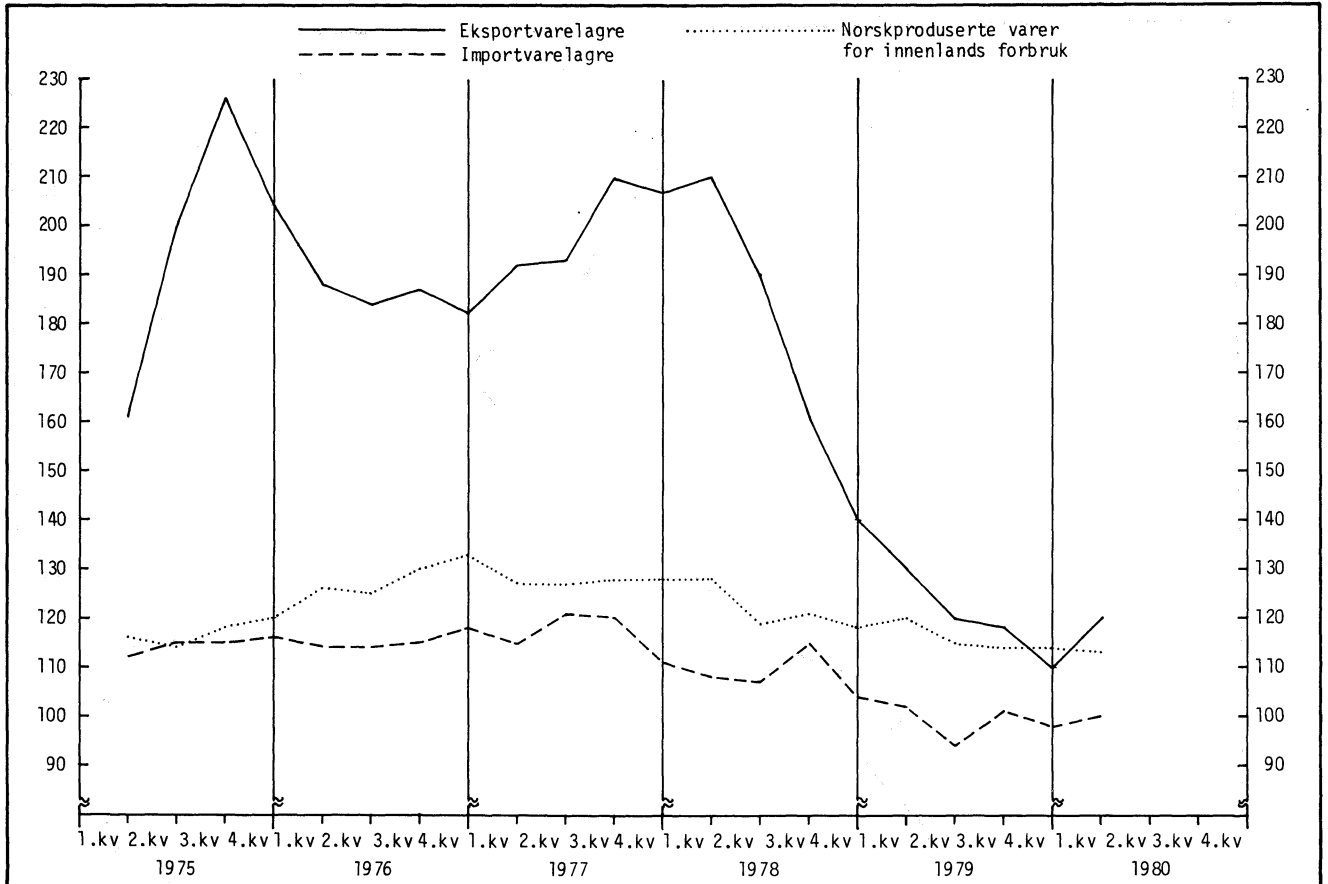
Figur 7. Bygg i arbeid. 1 000 m²

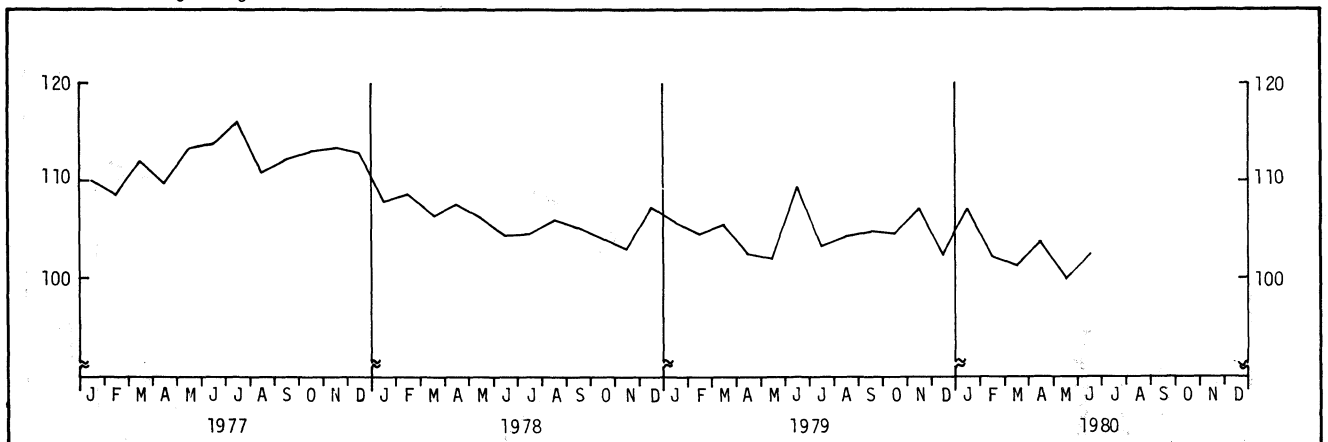
Figur 8.

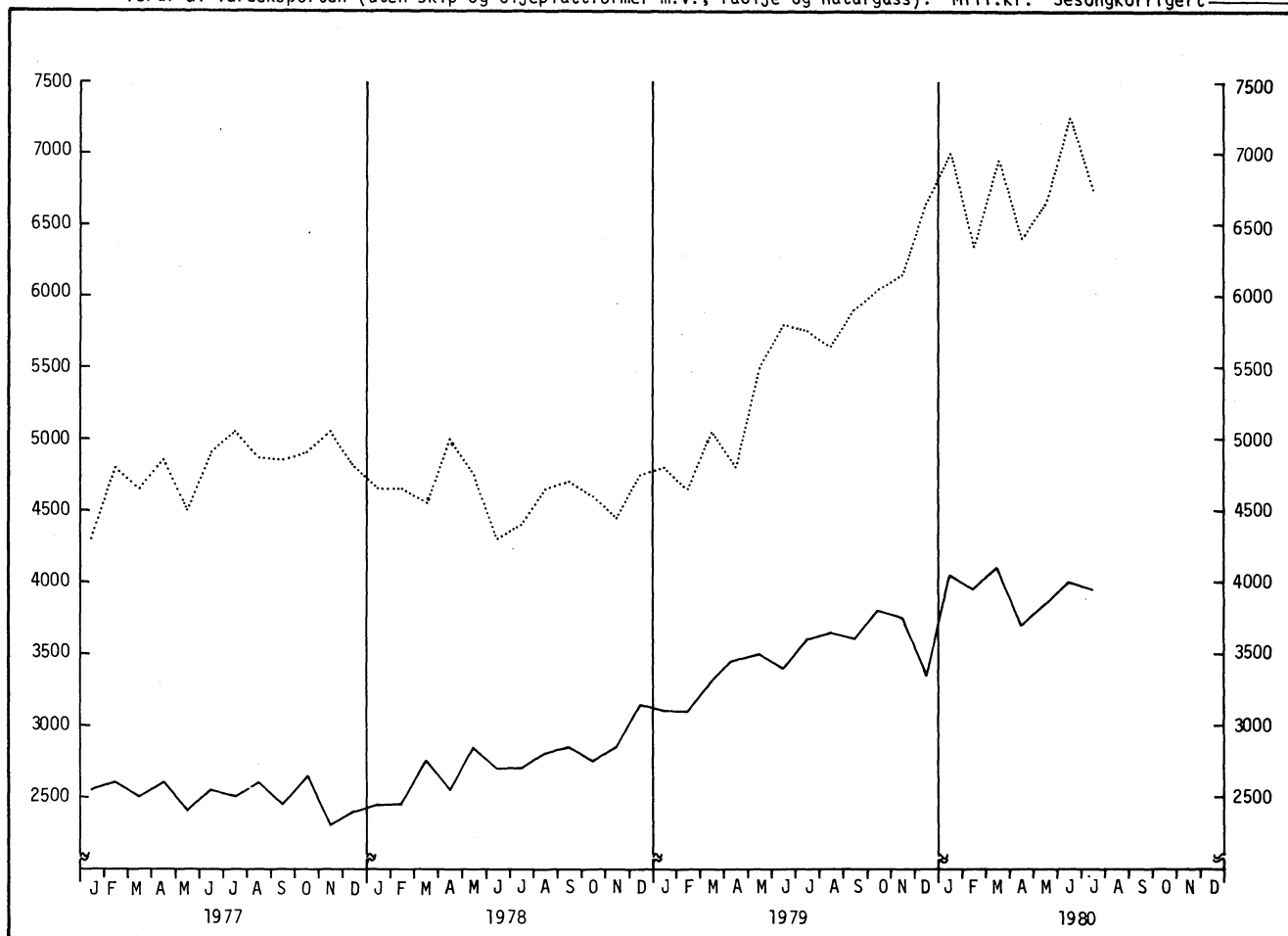
Figur 9. Lagervolum. 1970 = 100

Figur 10. Detaljomsetningsvolum. Sesongkorrigert. 1975 = 100

Figur 11. Verdi av vareimporten (uten skip og oljeplattformer m.v.). Mill.kr. Sesongkorrigert
Verdi av vareeksporten (uten skip og oljeplattformer m.v., råolje og naturgass). Mill.kr. Sesongkorrigert —

Figur 12. Volum av vareimporten (uten skip og oljeplattformer m.v.). Sesongkorrigert
Volum av vareeksporten (uten skip, oljeplattformer m.v., råolje og naturgass). Sesongkorrigert —
1970 = 100

